

Delovni kolektivi zmagovito zaključujejo drugo leto petletke

REPUBLIKA INDUSTRIJA HRVATSKE

Industrija LR Hrvatske je izpolnila proizvodni plan po vrednosti. Od posameznih panog so plan po vrednosti izpolnile tekstilna, grafična, prehrabena industrija ter industrija laka in konoplje. Letni plan po vrednosti je sedaj izpolnilo skupno 64 podjetij, katerih uspehi planov po vrednosti dosega skupno planirano vrednost letošnje industrijske proizvodnje LR Hrvatske. (Tanjug.)

GLAVNA DIREKCIJA INDUSTRIJE GRADBENEGA MATERIALA

25 dni pred zaključkom leta je industrija gradbenega materiala presegla po vrednosti svoj proizvodni plan. K tej pomembni zmagi so v glavnem pripomogle apnenice in granitoloži.

Borba za doseglo plana po količini in asortimentu se še nadaljuje, posebno pri opekarnah, ki so zaradi slabega vremena v sezoni nekoliko zaostale.

Znižanje polne lastne cene so zadovoljivo dosegla podjetja, ki niso sezonskega značaja in na katerih proizvodnja ne vpliva vreme v tolikšni meri kakor v opekarnah.

VOZOVNA DELAVNICA KURILNICE JESENICE

Vozovna delavnica kurilnice Jesenice je izpolnila plan 36 dni pred rokom. Zmagajo so počastili na skupni prireditvi, kjer je delovni kolektiv prejel priznanje za požrtvovalno delo. Zmagajo so dosegli za dobro organizacijo dela in vsakodnevno zasledovanjem doseženih uspehov.

Dosedanji uspehi mladine trboveljskega okraja

v tekmovalju na čast skupnemu kongresu SKOJ-a in LMJ

42 mladinskih aktivov si je zadalo razne obveznosti v okviru tekmovalja na čast skupnemu kongresu SKOJ-a in LMJ. V izpolnjevanju teh obveznosti — v medsebojnem tekmovalju pa so mladinski aktiv dosežili že lepe rezultate.

Aktiv papirnice Radeče je v zadnjem času formiral 4 mladinske delovne brigade, ki prekoračijo normo že za 20%. Aktiv je pritegnil v organizacijo vse do sedaj neorganizirane mladince.

Aktiv cementarne Trbovlje je pritegnil v organizacijo 41 neorganiziranih mladincev in mladink. S 4 kulturnimi prireditvami niso nastopili samo v domačem kraju, ampak so gostovali tudi v št. Juriju pod Kumom. Aktiv je opravil 716 urnih ur.

Aktiv II. terena Bevkovo je znal pravilno pritegniti mladino za delo v organizaciji. Ustanovil in uredil je rdeči kotiček odnosno malo dvorano, kjer so imeli kinopredstave. Redno so imeli ideološki študij in se zelo dobro izkazali na prostovoljnem delu.

V trboveljskem okraju so bili mladinski aktiv v rudnikih slabo razgibani. V predkongresnem tekmovalju so aktivne pregrupirali po imenih in na ta način so imeli vsi mladinci možnost, da so prihajali na sestanke. Tako se je delo v organizaciji razgibalo. Začeli so s fizikuro, kulturno prosvetnim delom itd. Eden najboljših aktivov, ki naj bi bil za zgled vsem ostalim, je v obratu Dobrna. Ta aktiv je pritegnil v kratkem času v organizacijo 20 neorganiziranih mladincev. Odprli so rdeči kotiček in se vsi mladinci vključili v tečaj za kopača. Mladinske številke na območju tega aktivna pa so najboljše na delovnih rudnikih Trbovlje, saj prekoračijo vsi normo za 20%. Poleg dela v rudniku, ki je zelo naporno, pa so v tem času mladinci opravili pri raznih delih nad 2800 prostovoljnih ur. Imeli so razne prireditve, hkrati pa se je izučilo 18 mladincev v rudarski stroki.

Tudi drugi aktiv so dosegli že uspehe, med njimi tudi pionirji. Tekmovalje pa se nadaljuje do skupnega kongresa SKOJ-a in LMJ.

Zaključna faza letošnjega zasedanja Generalne skupščine OZN

Jugoslovanski amandma o človeških pravicah kolonialnih narodov dokončno sprejet

kljub spletkam ZDA, Britanije in njihovega glasovalnega stroja

Pariz, 7. dec. (Tanjug.) Včeraj je v komiteju št. 3 Generalne skupščine dokončno propadel poskus angloameriškega bloka, da bi z resolucijo o človeških pravicah odstranil jugoslovanski amandma, ki zahteva, da je treba pravice, ki jih vsebuje deklaracija, razširiti tudi na prebivalstvo nesamoupravnih ozemelj in teritorijev pod skrbništvom.

Redakcijski pododbor 11 članov, ki je proučil jugoslovanski amandma, ga je pod pritiskom ZDA, Velike Britanije in Francije tako silno vsebinsko spremenil, da ne pomeni nobeno besedilo amandmaja, ki ga je predložil podkomitej, prav nič več. Razen tega je podkomitej tako spremenjeno besedilo jugoslovanskega amandmaja priključil odredbi druge deklaracije kot manj važni sestavni del te odredbe, čeprav je delegat FLRJ zahteval, da morajo vnesti amandma v deklaracijo kot samostojno odredbo.

Jugoslovanski delegat Ljuba Radovanović je ostro protestiral proti nezadovoljstvu manevru predakcijskega pododborja in izjavil, da komitej po svojem mandatu inia prav nobene pravice vnašati kakršnih koli vsebinskih sprememb in besedilo jugoslovanskega amandmaja.

Kljub pritisku delegacij ZDA in Velike Britanije, ki sta hoteli nasilno spreminiti jugoslovanskega besedila prikazati kot domnevno preuderni spreminje, je komitej z večino glasov sprejel sklep, s katerim ugotavlja, da je redakcijski pododbor samovoljno in neupravičeno kršil svoj mandat s tem, da je spremenil vsebino prvotnega besedila v jugoslovanskem amandmaju.

INVALIDSKO PODJETJE ZAPUŽE

Invalidsko podjetje Zapuže je do 30. novembra izpolnilo stodontno svoj plan. Ob zaključku so imeli svečano proslavo in razdelili so si razne nagrade.

TOVARNA VEZENIN — BLED

Tovarna vezenin Bled izdeluje tri artikla. Toda ker za en artikel niso prejeli materiala, tega niso izdelovali. Skupni plan po celotni količini so že presegli za 10%.

INVALIDSKO PODJETJE »ČEVLJARNA« - KRANJ DOSEGLJ SVOJ PLAN

Invalidsko podjetje »Čevljarna« v Kranju je 4. t. m. ob 8.55 doseglo plan. Plan je bil glede na zmogljivost podjetja visok, vendar so ga izpolnili 27 dni pred rokom. Delavstvo je v zadnjih treh mesecih delalo prostovoljno dnevno po deset ur in so presegali mesečno normo za 29.20%.

Maršal Tito sprejel predstavnike tovarne »Oktobarska sloboda«

Beograd, 7. dec. (Tanjug.) Včeraj dopoldne je sprejel predsednik zvezne vlade maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito predstavnike delovnega kolektiva tekstilne tovarne »Oktobarska sloboda«. Pozdravili so maršala Tita v imenu vsega kolektiva, ki je izpolnil proizvodni plan za leto 1948 28. novembra.

Dne 6. decembra je bilo četrto redno zasedanje mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane.

Poročilo o delu in nalogah izvršnega odbora MLO je podal tajnik MLO tovariš Lev Kovačič. V začetku svojega govora je poudaril, da so uspehi, ki jih je Ljubljana dosegla pri izvrševanju planskih nalog, rezultat izvajanja linije KPJ glede sodelovanja množičnih organizacij v oblasti.

V nadaljnjem referatu je omenil tekmovalni duh za izpolnitev plana do 29. novembra, ki je zajel vse delovne kolektive mestnih podjetij. V 24 večjih podjetjih so plan dosegli in nekeje celo presegli. Slabše uspehe imajo rajonska podjetja, ker jim primanjkuje sposobnega vodilnega kadra in ker je IO MLO premo pomagal rajonskim odborom. Važna naloga IO MLO je, da nudi pomoč rajonskim in krajevnim odborom pri razširitvi mreže obrtnih in uslužnostnih podjetij. Sedanje obrtniške delavnice ne morejo zadostiti naraščajočim potrebam mesta. Zlasti to velja za servise in uslužnostna podjetja, ki naj bi razbremenjevala našo ženo.

Potem je tovariš referent govoril o preskrbi in stanovanjskih razmerah. Dovoz mleka se je letos zvečal na predvidenih 8 milijonov litrov do konca leta, dočim je bil prejšnjega leta dovoz mnogo manjši. Preskrba z drvmi je danes izvedena za 88%. Plan odkupa žita je bil izvršen 125%, živine 97% in krompirja 100%. V akciji za odkup prašičev od bogatih kmetov je bil plan presežen. Veliki uspehi so doseženi tudi v družbeni prehrani, saj je v Ljubljani zdaj 124 raznih menz, delavsko nameštenskih restavracij in raznih domov z menzami, kjer se hrani nad 20.000 abonentov. V preskrbi se najbolj čuti pomanjkanje maščob in mesa. Vprašanje maščob bomo delno rešili z razvijanjem svinjereje v državnih podjetjih in zadrugah, problem mesa pa bo začasno zboljšan s pospešeno rejo mliki živali. Za zboljšanje preskrbe je nujno, da se izboljša delo mestnih ekonomij, predvsem pa, da krepimo in razširjamo zadruga.

Prav tako važna naloga IO MLO je reševanje stanovanjskega problema. Kljub raznim utesnitvam, preselitvam in zamenjavam, v Ljubljani stanovanjska stiska ni še rešena. Uspehi bodo šele tedaj, ko bodo vsa podjetja in ustanove v Ljubljani gradila stanovanja za svoje delavce in nameštence. Referent je tudi poudaril važnost sodelovanja množičnih organizacij pri reševanju stanovanjskega vprašanja in nujnost sodelovanja sindikalnih podružnic in rajonskih stanovanjskih referentov.

Potem je govoril o kadrovskem vprašanju. Z izpolnjevanjem novih nalog si mora MLO vzgojiti nov kader in strokovno ter politično dvigniti sedanjega. Da bomo zadostili tem potrebam, je IO MLO organiziral večje število tečajev, kjer se bodo tovariši strokovno usposobili, iz delavskih vrst pa bomo vzgojili nov revolucionaren kader za naš državni aparat.

Dotaknil se je tudi organizacijske oblike ljudskega odbora. V skladu z novimi uredbami o organizaciji ljudskih odborov je pri MLO ustanovljena kontrolna komisija, podrobno pa se tudi izdeluje organizacijska struktura izvršnega odbora.

Na koncu je še poudaril važnost zborov volivcev. To obliko sodelovanja z delovnimi množicami smo nekaj časa zanemarjali. Zato zbori volivcev po rajonih v prvi polovici leta niso imeli pravih uspehov. Boljši so bili uspehi v drugem polletju, ko so bili zbori volivcev sklicani po volivnih enotah.

INDUSTRIJA IN OBRT

Nato je imel dopolnilni referat poverjenik za industrijo in obrt MLO Ljubljane tovariš Srečko Pleško. Povedal je, da ima MLO 53 proizvodnih in uslužnostnih podjetij, rajonski in krajevni ljudski odbori 35, Združenje vojaških vojnih invalidov 8, produktivne zadruga 6 in privatni sektor 1674. Čeprav je v privatnem sektorju še toliko obrtnih in uslužnostnih podjetij, je vendar kapaciteta in vrednost proizvodnje v državnem sektorju neprimerno višja.

Prvotno je poverjenstvo za obrt in industrijo pri MLO vodilo samo svoja podjetja. S prevzemom nekaterih republikanskih podjetij in z nacionaliziranimi podjetji je bilo treba za uspešno vodenje teh podjetij formirati uprave, ki so neposredni operativni organi; tako imamo danes: kovinsko, papirno in kemično, lesno in tekstilno upravo lokalne industrije.

Zaradi razdrobljenosti podjetij, ki so bila nacionalizirana, je potrebno leta združevati. Tako bodo n. pr. z gradnjo nove tovarne »Unitas« že februarja združene livarne bivših podjetij »Unitas«, »Zvon«, »Alumini« in »Rupena-Lutz« Prav tako bo predvidoma v februarju 1949 pričela nova tekstilna livarna »Vilnaka« v bivših prostorih tovarne Kune.

IZ DANASJNE ŠTEVILKE:

Investicijski plan mesta Ljubljane za leto 1949 znaša 259,200.000 din — Obvestilo kontrolne komisije LRS o pregledu poslovanja trgovine in preskrbe Na obisku v napredni yasi Čezsoči na Bovškem — Fizikultura — Šah

ČETRTO REDNO ZASEDANJE MLO LJUBLJANA

INVESTICIJSKI PLAN MESTA LJUBLJANE ZA LETO 1949 ZNAŠA 259,200.000 DIN — OD TEGA NAD TRI ČETRTINE ZA DVIG DRUŽBENEGA STANDARDA

Nova, oziroma preurejena podjetja bodo z izboljšanimi stroji in boljšimi delovnimi pogoji zviševala proizvodnjo in kvaliteto izdelkov. Nova livarna »Unitas« bo z istim številom delovne sile in z manjšimi napori delovnega kolektiva proizvajala za 50% več.

Referent je govoril tudi o obrtno-uslužnostnih podjetij rajonskih in krajevnih ljudskih odborov. Zaradi premajhne pomoči se ta niso tako razvijala kot bi bilo treba. Nekatera podjetja so v slabem stanju, druga zanemarljivo kvaliteto. Referent je poudaril, da zavzemajo v obrtni proizvodnji vedno vidnejšo mesto organizirane proizvajalne zadruga, katerih je sedaj šest s 535 produktivnimi člani. Mnogo uspehov so te zadruga pokazale v tehnični in organizacijski izpopolnitvi, v uvajanju norm in pri kvaliteti izdelkov. Poleg teh zadrug je v Ljubljani še 20 nabavno-prodajnih obrtniških zadrug, v katerih je vključeno nad 90% obrtnikov in so tako vključeni v plansko delo.

Četudi je obrtniška dejavnost na področju mesta Ljubljane velika, vendar s stališča naraščajočih potreb primanjkuje oblačilnih, obutvenih in instalacijskih delavnic, popravilnic pa še največ. Temu ni glavni vzrok vključevanje obrtnikov v proizvodne naloge kot dodatek zveznemu in republikanski planu, čeprav je to v letošnjem letu bilo v precejšnji meri (v letu 1949 bodo izločena obrtna podjetja iz planske proizvodnje), glavni vzrok je v tem, ker se je po tej vojni število obrtnih obratov in v njih zaposlene delovne sile občutno skrcilo, potrebe pa so vzporedno s porastom prebivalstva Ljubljane narasle. Predvsem bodo morali ta problem reševati rajonski ljudski odbori in produktivne zadruga z ustanavljanjem novih obrtno-uslužnostnih delavnic, predvsem pa z boljšo organizacijo in mehanizacijo dela obrtniških uslug vseh vrst.

Ko je tovariš referent omenil težave, s katerimi se je moralo poverjenstvo boriti v borbi za izpolnjevanje plana, na primer pomanjkanje materiala, je prešel tudi na vprašanje norm. Vpeljavo norm so uprave podjetij sprejele različno. Tam, kjer je uprava podjetja skupno s sindikalno in partijsko organizacijo pristopila k uvajanju norm, so se kmalu pokazali v proizvodnji dobri rezultati, n. pr. v tovarni »Pletenina«. Slab primer pa nam kaže mizarsko podjetje »Praznik«, kjer so uprava, sindikalna in partijska organizacija zastopali oportunistično stališče in dopuščali nerealne norme. Referent je dalje omenil, da v začetku leta, razen nekaterih izjem na splošno podjetja niso imela vpeljanih norm, je velik del podjetij med letom sedm uvidel potrebo vpeljave norm.

Proti koncu referata je tovariš Pleško govoril tudi o znižanju polne lastne cene in o uspehih podjetij, ki so predčasno izpolnila letni plan.

IZVRŠENE INVESTICIJE IN INVESTICIJSKI PLAN ZA LETO 1949

V zvezi z feratoma tovariša tajnika je podala dodatno poročilo o izvršenem investicijskem planu za leto 1948 in nalogah za leto 1949 tovarišica Erna Podbregar: Celotna vrednost investicijskega plana za letošnje leto je znašala 182 milijonov 850.000 din, in to za kapitalno izgradnjo 28,235.000 din, za investicije za družbeni standard pa 154,624.000 din.

Kapitalne investicije so bile porazdeljene: 6.500.000 za novo gradnjo livarne »Unitas« (do konca leta bo plan izpolnjen 75%), 4.850.000 za gradnjo in opremo zmrzovalnice na mestni klavnici (izpolnjeno bo 34%), 4.369.000 din za gradnjo Doma delavcev na posestvu »Jesenkovo« (izpolnjeno 80%), za gradnjo svinjakov (izpolnjeno 40%) in nabavo plemenske živine (izpolnjeno 100%). Navedeni znesek je bil med letom povišan še za 1.791.000 din. Za ceste predvideni znesek 9.216.000 din, je bil tekom leta povišan še za 3.137.000 din. (Plan bo izpolnjen pri lahkih tlakah 74%, pri težkih tlakah 100%, pri pločnikih 105%, pri vzdrževanju samem 100%). Znesek 850 tisoč dinarjev je bil predviden za adaptacijo podjetja »Vino trg« (izpolnjen 100 odstotno). Za dograditev ljudske restavracije, s kapaciteto za 500 oseb, je bil določen znesek 4.650.000 din (izpolnjeno 81 odstotkov).

Od zneska za investicije družbenega standarda je odpadlo na gradnjo stanovanj 60% ali 109.121.000 din. S tem zneskom je bila predvidena dograditev stanovanjskih blokov v Šiški in dograditev bloka v St. Vidu, s čimer bi mogli dati v uporabo 427 novih stanovanj. (Po kvadraturi je plan izpolnjen 100%, ni pa izpolnjen plan obrtniških in instalacijskih del, do konca leta bo uporabljivih le 203 stanovanja.) Dalje je bila predvidena nova gradnja blokov za okrog 250 stanovanj, katere dela naj bi bila v letošnjem letu izvršena le v surovem stanju. Na vzdrževanje in eksploatacijo komunalnega gospodarjenja je odpadlo 19.66 odstotkov ali 35.979.000 din, in sicer: za gradnjo tretjega cevovoda (doseženo 115

odstotkov), položitev cevovoda na Dolenjski cesti (izpolnjeno 85%), izgraditev in preiskavo vodnjakov v Klečah 8,329.000 dinarjev (izpolnjeno 100%), za gradnjo komorne peči in dograditev destilarne v mestni plinarni 1,600.000 din (količinsko izpolnjeno 100%, vrednostno le 30%), za vzdrževanje podjetja »Snaga« 9,000.000 dinarjev, za gradnjo delavnice ECZ 4 milijone 50.000 din (izpolnjeno 43%) in za kanalizacijo v stanovanjski koloniji v Šiški 1,500.000 din (izpolnjeno 64,5%). Navedeni znesek je bil tekom leta povišan na 36,010.000 din. Za zdravstveno dejavnost je bilo predvidenih 9,524.000, in sicer za dograditev protituberkulozne disperzarije (izpolnjeno 100%) in novo gradnjo Dečjega doma (izpolnjeno 110%). Zaradi spremembe načrta Dečjega doma je bil tudi navedeni znesek povišan za 3,830.000 din.

V vseh onih primerih, kjer plan količinsko ne bo izpolnjen, bo izpolnjen vrednostno, ker smo razpoložljivi investicijski kredit uporabili predvsem za razno opremo.

Na ta način bo plan investicijskih del v letošnjem letu vrednostno izpolnjen 100%. Poleg tega moramo omeniti še investicije, ki predstavljajo vrsto manjših in večjih investicijskih del kot: vzpostavitev žage v Skofljici, premontaža in gradnja nove sušilnice v podjetju »Pletenina«, nova delavnica in skladišča ter povečanje pisarne v podjetju »Vino cekt«, ureditev posestva »Na Cankarjevem«, za gradbeno-obrtna dela in opremo v podjetju »Mleko«, za ciklonsko postajo v Ptujju, za proležitev proge na Dolenjski cesti, za gradnjo mehaničnih delavnic podjetja »Meprom« itd. Dalje pa tudi investicije družbenega standarda: za adaptacijo domov učencev v Štepanji vasi, St. Vidu in na Karlovske cesti, za počitniške kolonije, za gradnjo kafiterije, za kulturno-umetniško dejavnost, za reševalno postajo itd.

Tovarišica se je dotaknila tudi tega, kakaj plan količinsko ne bo povsod izpolnjen 100%. Poleg objektivnih razlogov so tudi subjektivni, kot so premajhna iniativnost, ker še nismo povsod osvobodili naša socialistična organizacije dela, ker je bilo agitacijsko delo med množico prelabo, glavna napaka pa je bila, ker smo se lotili številnih nalog, ki jih v celoti nismo mogli dokončati. To pa naj nam bo šola za prihodnje leto.

Investicijski plan za prihodnje leto znaša zaenkrat 259,200.000 din. Od tega odpade za kapitalno izgradnjo 44,772.000 dinarjev in to za: dograditev mehanične delavnice, galvanizacijskega obrata, garderobe in upravnega objekta v podjetju »Unitas«, za dograditev konzervirnice, zelenjarnje in sušilnice v podjetju »Vino cekt«, za dograditev zmrzovalnice na klavnici, za opremo opekarn »Zidak«, za ekonomiji »Jesenkovo« in »Cankarjevo« na Verdu, predvsem za gradnjo silosov, govejih hlevov, gnojšč, toplih grad in vodovodnih naprav, za gradnjo skladišča Cementnine, za težke in lahke tlake, za gradnjo garaže podjetja »Meprom«, za dograditev pomožne žage v podjetju Mesto tesarstvo ter za zgraditev in opremo novega objekta in tunelske peči v podjetju Mestno pečarstvo.

Predlog za dela družbenega standarda znaša 225,351.000 din, in to za gradnjo stanovanj, za dograditev novih gradenj na Celovski cesti, v Vrhovčevi ulici in Resljevi cesti, s čimer bo dana v uporabo 322 novih stanovanj in 60 sob. Nadalje dovršitev nadzivad, pričetih v letu 1948, gradnja polprovizorijske za samska stanovanja ter izvršitev gradenj v surovem stanju pri nadzivadah in novogradnjah, ki bodo dana v uporabo leta 1950 ter novogradnja poslopja v Frančiškanski ulici.

Z realizacijo tega predloga bi bilo v letu 1949 dograjenih in dana v uporabo skupno 426 stanovanj in 515 sob. Za prihodnje leto so načrti za gradnjo Doma učencev, za gradnjo DID-a, za dograditev Dečjega doma in za doizdavo okrevališča v Siljevici.

V investicijskem planu so zneski določeni tudi za vodovod, za zbirni kanal, za potrebe ECZ, za postavitev nove komorne peči v Mestni plinarni, za elektrifikacijo in za dovršitev adaptacij na Ljubljanskem gradu.

V letu 1949 bomo morali posvetiti vso pozornost gradnjam družbenega standarda, predvsem gradnji stanovanj. V kapitalni izgradnji pa zgraditi in dokončati vse važne industrijske objekte. V primerjavi z letom 1948 je predložen predlog investicijskega plana za 48% povišan.

TRGOVINSKA IN DRUGA VPRAŠANJA

O problemih trgovine je govoril tov. Nebec. Poudaril je, da je trgovska mreža v Ljubljani še vedno nezadostna. V naslednjih mesecih bo potrebno odpreti še 20—30 specialističnih trgovin. Zlasti za družni sektor bo moral v bodočem letu odpreti nove poslovalnice, saj jih je letos odprl le 5, dočim ima državni sektor trgovine »Prehrana« na novo odprtil 63 poslovalnic.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

VPRASANJE KOREJE PRED POLITIČNIM KOMITEJEM

Angloameriški blok odklonil zaslisanje predstavnika demokratične vlade LR Koreje

Pariz, 7. dec. (Tanjug.) Pod pritiskom delegacije ZDA je večeraj politični komitej prišel proučevati tako imenovano vprašanje neodvisnosti Koreje in odklonil predlog, da bi glede na kratak čas, ki še preostaja do konca letošnjega zasedanja Generalne skupščine, proučil vprašanje usode bivših italijanskih kolonij v Severni Africi.

Ameriška delegacija je vsilila komiteju korejsko vprašanje zato, da bi preprečila podrobno proučevanje tega problema, v katerem bi se v celoti razglašala politična igra ZDA na Daljnem vzhodu.

Angloameriški blok je prišel pod vodstvom predstavnika ZDA Jona Fostera Dullesa proučevati korejski problem po istem receptu in z istimi nasilnimi metodami, ki jih je uporabljal med reševanjem tako imenovanega grškega vprašanja. Z isto silovitostjo, s katero se je med debato o Grčiji uprl jugoslovanskemu predlogu, da bi pozval na zasedanje predstavnika začasne demokratične vlade Grčije, se je ameriški delegat uprl predlogu češkoslovaške delegacije, naj bi Generalna skupščina pozvala Carlusa, predstavnika demokratične vlade korejske ljudske republike. Načrt češkoslovaške resolucije so podprli delegati Poljske, Jugoslavije, Ukrajine, Belorusije in Sovjetske zveze.

Ker se je bal, da bi res poldielni pravega predstavnika Koreje na Generalno skupščino, je delegat ZDA Dulles zahteval, naj češkoslovaške predloge sploh ne prouči, temveč v skladu s predlogom kitajske delegacije povabijo predstavnika lufkovne vlade Južne Koreje ki so jo ameriške okupacijske oblasti sestavile iz pomožcev ameriških imperialistov.

Sei ukrajinske delegacije Manuilski je dejal, da je to spletkarjenje ameriške delegacije nedopustno nasilje nad osnovnimi življenjskimi interesi in pravicami korejskega ljudstva, ker so potekale volitve v Južni Koreji pod ameriško okupacijo v enakih pogojih, pod katerimi je potekal nekoč plebiscit o hitlerjevski Nemčiji.

Govor sovjetskega delegata Malika

Sovjetski delegat Malik je ostro nastopil proti Dullesovemu predlogu in navedel vrsto neizpodbitnih dejstev o režimu nasilja v Južni Koreji. Poudaril je, da je vse korejsko ljudstvo obsedilo in odločno protestiralo proti separatnim volitvam v Južni Koreji. S splošne korejske konference 19. aprila letos je 56 političnih strank in množičnih organizacij Severne in Južne Koreje objavilo deklaracijo, s katero so apelirale na vlado ZDA in Sovjetske zveze, naj odpokličeta svoje čete iz Koreje.

Malik je poudaril, da je sovjetska vlada že sklenila odpoklicati svoje čete iz Severne Koreje, medtem ko jih vlada ZDA neče odpoklicati zato, ker hoče

spremeniti Južno Korejo v svojo kolonijo in protisovjetsko vojaško oporišče na Daljnem vzhodu. Malik je nadalje poudaril, da je ameriška vojaška uprava v Južni Koreji kljub zahtevam splošne korejske konference vendarle izvedla 9. maja separatne teroristične volitve in pomagala do oblasti politični klik, ki jo sestavljajo pomožniki japonskih napadalcev. S tem je ameriška uprava prekršila lankso resolucijo Generalne skupščine in zadala nov udarec ugledu OZN. V letošnjem avgustu pa so bile splošne svobodne demokratične volitve v Severni in Južni Koreji, na katerih je 85% vseh volivcev, torej absolutna večina korejskega ljudstva, izvolilo s tajnim glasovanjem vrhovni zakonodajni organ — korejsko ljudsko skupščino in sestavilo demokratično vlado demokratične republike Koreje. Korejska vlada ima v svojem programu združitev Severne in Južne Koreje in uredbo neodvisne in suverene korejske države.

Malik je izjavil, da je vlada korejske ljudske republike edina zakonita vlada vsega korejskega ljudstva in da smatra zato sovjetski delegat kot nujno, da je treba poklicati njenega predstavnika v Generalno skupščino. Vprašanje neodvisnosti Koreje je stvar korejskega ljudstva.

Po debati, ki je trajala ves dan, je angloameriški blok odklonil načrt češkoslovaške resolucije s 34 proti 6 glasovom slovaških delegacij in 8 delegacijam, ki niso glasovale.

Komitej je sklenil, da bo poklical ameriškega agenta v Koreji Čana, predstavnika tako imenovane južnokorejske vlade, ki že več tednov čaka v Parizu, da bi pomagal ameriški delegaciji uzakoni v Generalni skupščini kolonizatorsko politiko Južne Koreje in zgraditi novo imperialistično oporišče na Tihem oceanu.

Z VSEGA SVETA

DUNAJ. — V Avstriji še nadalje srebijo razselence za preselitvijo v tujino. Mednarodna organizacija za begunce je organizirala v ta namen komisijo, ki bo nabirala razselence za odhod v Brazilijo. Razen tega je v Avstriji že neka podobna francoska komisija v ameriškem delu Dunaja so pred kratkim ustanovili z istim namenom »Odbor za preselitve v Afriko«.

BONN. — Radio Berlin poroča iz Bonna, da je glavni odbor tako imenovanega »parlamentarnega sveta« Zaprane Nemčije odklonil predlog o državljanstvu in politični enakopravnosti moških in žensk. Pravni in politični položaj žene v zapadni Nemčiji ne bo izenačen s položajem moških.

FRANKFURT. — ADN poroča, da so po obvestilu pokrajinske vlade severnega Bena — Westfalije (britanska okupacijska cona) sprejeli v policijsko službo 1.000 bivših aktivnih oficirjev in podoficirjev nemške oborožene sile. Agencija dodaja, da so jih sprejeli v službo po odobritvi britanske vojaške uprave.

BRUSELJ. — Reuter poroča, da je v Belgiji prozailo 17.000 delavcev cestne železnice 24 urno stavko. Delavci zahtevajo 5%-no zvišanje njihove sedanjice dnevnice, ki znaša 116 frankov.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Rajonski in krajevni ljudski odbori morajo še bolj razširiti mrežo mlakar in že obstoječe preurediti. V mlakarnah je urediti zajtrkovalnice, v ostalih trgovinah pa prodajati tudi sadje in zelenjavo. Razširiti bo treba tudi mrežo prodajalnic tobaka. Tovariši je tudi grajal, da imajo v nekaterih trgovinah razstavljene predmete, katerih pa v trgovini ni mogoče nabaviti. Govoril je tudi o zunanem izgledu trgovin in izložb, o kulturni postrežbi, o borbi proti protežiranju, o garantirani preskrbi, omenil je, da bi bilo treba rediti prašiče in male živali tudi v Ljubljani, dejal je, da je pomikanje tekstilnega blaga le začasno, in se je dotaknil še drugih problemov.

O davčnem vprašanju v mestu Ljubljani je razpravljajl tov. Stane Naglič; tov. Franc Drobež pa se je dotaknil stanovanjskega problema. Tov. Iva Raker jeva je v diskusiji obravnavala razvoj zdravstvenih in socialnih ustanov v Ljubljani. Poudarila je, da je za uspešno bor-

bo proti boleznim važno dvigniti higieno in vključiti ljudske množice v zdravstveno prosveto. Govorila je o zaščiti matere in otroka. Kljub temu, da bi morali v letu 1948 v vsakem rajonu ustanoviti vsaj ene otroške jasi, tega povsod niso storili. Tudi večina ustanov in podjetij ni vodila računa o obveznem ustanavljanju jasi. Načrt za leto 1949 predvideva v novogradnjami in adaptacijami ustanovitev jasi za 700 otrok.

Nedale so še govorili Uroš Kraigher o kulturno prosvetnem delu, tov. Flegar in tov. Gabrovšek. Diskusijo je zaključil predsednik MLO tov. Matija Maležič.

Ob zaključku diskusije je skupščina sprejela predlog Izvršilnega odbora, s katerim bodo ustanovljena v Ljubljani nova mestna podjetja, in sicer: »Rafinerija dragih kovin«, »Volnenkar«, »Avto-taksil«, »Cestogradnja«, »Komunalna banka«, »Mestna kafilerija«, »Dekor«, »Umetnina« in »Lekarna Mirje«. Ukine pa se podjetje »Vinotraz«. Sprejeli so tudi odlok o prepovedi samovoljne sežnje gozdov in preureditve nasadov.

Obvestilo Kontrolne komisije LRS o pregledu poslovanja trgovine in preskrbe

Redna preskrba delovnih ljudi je ena najvažnejših nalog, ki ji ljudska oblast posveča vso pozornost. Upravičeno lahko trdimo, da je pri nas kljub težavam, ki so neizbežna posledica vojne, uspelo zagotoviti vsakemu delovnemu človeku osnovna sredstva za prehrano in oskrbo.

Upoštevat moramo nekatere objektivne težkoče, ki ovirajo boljše funkcioniranje preskrbe, kot n. pr. težave povojne dobe, zaostalost naše kmetijske proizvodnje, prepočasno dviganje kmetijske proizvodnje v primeri z dvigom naše industrije, razredni odpor kapitalističnih elementov na vasi v pogledu izpolnjevanja obveznosti do države, zlasti pri odkupih itd. Tem težavam in slabostim je treba v bodoče napovedati najostrejši boj, kajti njih premagovanje pomeni zboljšanje preskrbe delovnega človeka, ki daje vse sile za izpolnitev pelletnega plana.

Redno oskrbovanje pa motijo tudi slabosti trgovskega aparata. Vzrok tem slabostim je deloma stara miselnost ljudi, ki delajo v trgovskem aparatu, deloma nepravilen odnos do poverjenih nalog, do obče ljudske imovine in do potrošnikov. V zvezi s tem je kontrolna komisija ugotovila, da se razpoložljivi prehranbeni fond niso vselej pravočasno in v zadostnih količinah razdeljevali upravičencem. Proti takim slabostim se moramo v prvi vrsti boriti, kajti čut dolžnosti do skupnosti zahteva, da jih hitro odkrijemo in odločno odstranimo.

Republiška kontrolna komisija je v oktobru in novembru izvedla množično kontrolo poslovanja celotnega našega trgovskega aparata od ministrstva preko okrajnih ljudskih odborov do maloprodajne mreže.

Pregled je odkril vrsto napak in nerednosti, katere lahko posplošimo v naslednjih ugotovitvah:

1. Okrajni ljudski odbori trgovini in preskrbi niso posvečali potrebne pozornosti. Tovariši, ki bi jim moralo biti glavno delo v trgovini, so zaposljevali z drugimi nalogami. Zaradi tega je delo trgovinskega poverjenišva v glavnem pomenilo le suho administrativno poslovanje in mehanično razdeljevanje nakazanih kontingentov.

2. V celotnem aparatu, od ministrstva preko okrajnih pa vse do krajevnih ljudskih odborov, ni bila uvedena kontrola realnosti potreb po živilskih nakazilih

RAZPORED glavnih prireditelj in proslav za 30. obletnico smrti Ivana Cankarja

Odbor za proslavo 30.letnice smrti Ivana Cankarja obvešča, da se bodo v dneih od 8. do 12. decembra vršile naslednje prireditve v spomin smrti Ivana Cankarja:

1. 8. decembra: ob 19.30 predavanje Ivana Bratka o Ivanu Cankarju na Centralni ljudski univerzi v Ljubljani (Mladinska dvorana).

2. 9. decembra: ob 20 v veliki mionski dvorani: Cankar-Bravničar, »Hlapec Jernej in njegova pravica«. Izvajajo orkester, zbor in solisti Slovenske filharmonije.

3. 10. decembra: ob 17 otvoritev razstave Cankarjevih rokopisov v Narodni in univerzitetni knjižnici. Ob 20 v Operi: Slavnostna akademija. — Govori dr. Ferdo Kozak, program izvajajo člani Drame in orkester Slovenske filharmonije.

4. 11. decembra: ob 11 polaganje vencev na grob Ivana Cankarja pri Svetem Križu. Ob 20 v Drami slavnostna predstava Cankarjevih »Hlapec«.

5. 12. decembra: ob 10 v Drami matineja: Član Drame Jože Tiran recitira »Belo krizantemo«. Pri klavirju Bojan Adamič. Ob 11 na Vrhniki slovesno odkritje nove spominke plošče in otvoritev Cankarjevega muzejška na Klanecu. Ob 12 v Ljubljani na Rožniku odkritje spominke plošče in spomenika ter otvoritev Cankarjeve sobe. Sodeluje ipeski zbor »Ivan Cankar« iz Trsta pod vodstvom Ubalda Vraban.

in količinah hrane, niti nad trošenjem živil. To je omogočilo razne malverzacije, prikrivanje, protežiranje, kar oskuduje tako državni prehranbeni fond kakor potrošnike.

3. V nekaterih primerih je bilo ugotovljeno, da so uslužbenci trgovinskih poverjeništev pri okrajnih ljudskih odbori, oziroma nameščenci okrajnih trgovin zakrivali, da živila garantirane preskrbe niso bila pravočasno razdeljena. Zaradi tega so potrošniki prejeli živila na pripadajoče obroke šele na koncu, namesto ob začetku meseca.

4. V precejšnjem številu pregledanih poslovalnic je bilo ugotovljeno, da nevestni uslužbenci oškodujejo potrošnike na razne načine, kakor: z nepravilnim tehtanjem, z napačnim rezanjem živilskih nakazil, s prodajo kruha, ki nima predpisane teže itd. V nekaterih mlinskih kontrolni organi ugotovili, da zaradi nepravilnega metlja kvaliteta mlevskih izdelkov ne ustreza predpisom. Ljudski odbori skoraj povsod zanemarjajo kontrolo nad klanjem živine, namenjene za garantirano preskrbo, zaradi česar je mesarjem omogočeno, da samovoljno določijo odstotek klanosti. Na ta način se ustvarjajo presežki, katerih velik del poslovalnice, pekarnice oziroma mesnice ne javljajo okraju, zaradi česar so možne v zvezi s tem razne malverzacije, kakor tatvine, prodaja na svobodnem trgu itd. V pregledanih poslovalnicah je kontrola ugotovila približno 10 vagonov moke ter preko 4 vagona maščob kot prikrita količina. V pretežni večini primerov, kjer so bili ugotovljeni neprijavljeni presežki, so vodili poslovalnice bivši trgovci.

5. V zvezi z odkupi sta najvažnejši dve ugotovitvi, in sicer:

a) da je veliki kmet sorazmerno manj obremenjen z obvezno oddajo kakor mali in srednji kmet;

b) da mali in srednji kmetje v glavnem zadostne obvezne oddaje ali pa oddajo celo več, veliki pa očitno sabotirajo izpolnitev predpisane obvezne oddaje; dalje da upravni organi niso polagali zadostne pažnje na izterjavo obvez prav pri velikih kmetih.

Da se našteje slabosti v našem trgovskem aparatu čim prej odstranijo, so kontrolni organi podvelji neposredno na terenu vrsto organizacijskih ukrepov; v primerih pa, kjer je jasno, da gre za namerno povzročeno škodo ali veliko malomarnost, so izrekli kazni, oziroma odločili posamezne primere v kaznovanje pristojnim organom.

Kontrolni organi so izrekli več disciplinskih kazni po zakonu o splošni državni kontroli (opomin, pismeni ukor, javni ukor, strogi javni ukor, denarna kazen v višini 10% čistih enomesečnih prejemkov). V težjih primerih so bili krivci predani javnemu tožilstvu zaradi uvedbe kazenskega postopka, v 12 primerih pa je bila odrejena takojšnja odstranitev uslužbenca z doseganjega službenega mesta.

Navajamo nekatere značilnejše primere kaznovanja:

1. Zaradi zanemarjenja službenih dolžnosti, kar je imelo za posledico napačno izvajanje odkupne politike na terenu, sta bila odstranjena z doseganjega službenega mesta in predana javnemu tožilstvu List Franc in Jeran Anton, uslužbenca uprave za odkup pri ministrstvu trgovine in preskrbe. Poleg tega je bil List Franc kaznovan disciplinsko s strogim javnim ukorom. Odgovornost omenjenih uslužbencev je toliko večja, ker sta poznala pravilno linijo v pogledu odkupov, a sta jo z napačnimi direktivami, ki sta jih pisмено ali ustmeno prenašala na okrajni odkupni aparat, povzročila grobe napake pri izvajanju odkupov.

2. Petric Miran, poverjenik za trgovino in preskrbo okrajnega ljudskega odbora Črnomelj, je izdajal na škodo potrošnikov garantirane preskrbe brez vsake evidence posebna in izredna nakazila, zanemarljivo je evidenco nad zalogami in potrošnjo živil ter v celoti zanemarljivo svoje službene dolžnosti. Kaznovan je bil po zakonu o splošni državni kontroli z disciplinsko kaznijo.

3. Hude Ervin, poverjenik za trgovino in preskrbo okrajnega ljudskega

odbora Kočevje, je nepravilno izdajal posebna in izredna nakazila na škodo potrošnikov garantirane preskrbe in sporočil ministrstvu za trgovino in preskrbo netočne podatke o zalogah in potrošnji živil v okraju. Kaznovan je bil po zakonu o splošni državni kontroli z disciplinsko kaznijo.

4. Komerički Drago, poverjenik za trgovino in preskrbo pri okrajnem ljudskem odboru Celje mesto je zanemarljivo kontrolo nad pekarnami v Celju in s tem zakrivil, da je v pekarnah nastal zaradi nepravilne peke presežek 2599 kg moke na škodo potrošnikov. Kaznovan je bil po zakonu o splošni državni kontroli z disciplinsko kaznijo.

5. Kanižar Franc, referent za preskrbo okrajnega ljudskega odbora Maribor okolica, bivši trgovec, je dopuščal podrejenim uslužbencem izdajanje izrednih in posebnih nakazil ter ni ničesar ukrenil zoper nepravilno gospodarjenje z živilskimi zalogami. Zanemarljivo je svoje službene dolžnosti v celoti, posebej pa še kontrolo nad podrejenimi uslužbenci. Izročen je bil javnemu tožilstvu in odpuščen iz službe.

6. Skok Franc, upravnik okrajnega magazina Idrija, je zakrivil v septembru in oktobru t. l. prepozno delitev mlevskih izdelkov, čeprav je razpolagal z zadostnimi zalogami. Kaznovan je bil z disciplinsko kaznijo in predan javnemu tožilstvu.

7. Košar Anton, skladiščnik okrajnega magazina v Veržeju, je zanemarljivo red in čistoto v skladišču žita, ki leži razmetano po hodnikih in stopnicah ter je našeto od moljev. Izročen je bil javnemu tožilstvu, disciplinsko kaznovan in odpuščen iz službe.

8. Gregorič Jože, upravnik okrajnega magazina Kamnik, je zanemarljivo nadzorstvo nad skladiščem, v katerem se je pokvarilo večje število konserv in so nastali nepojasnjeni presežki ter primanjiljaji živil. Kaznovan je bil z disciplinsko kaznijo in izročen skupno s skladiščnikom Humarjem Ivom javnemu tožilstvu.

9. Vrščaj Krista, uslužbenka okrajnega ljudskega odbora Maribor okolica, je izdajala posebna in izredna nakazila ter zanemarljivo evidenco zalog živil pri maloprodajalcih in obratnavanje z njimi. Višjim državnim ustanovam je sporočala izmišljene podatke. Odpuščena je bila iz službe in predana javnemu tožilstvu.

10. Kričej Ivan, poslovođa gozdarškega magazina Vučenica, bivši trgovec, je imel velike neevidentirane presežke živil ter je skušal pred kontrolnimi organi skriti večjo količino masla. Kaznovan je bil z disciplinsko kaznijo in predan javnemu tožilstvu.

11. Javornik Ivan, uslužbenec krajevnih mesarije v Grosuplju, je prodajal meso neupravičeno osebam in s tem prikrajševal upravičene potrošnike. Kaznovan je bil z disciplinsko kaznijo in predan javnemu tožilstvu.

12. Mesarija KLO Črnomelj je samovoljno in kljub zadostni zalogi skušala delavcem znižati obroke mesa od 1,5 kg na 0,5 kg. Ko so se delavci proti temu pritožili, jih je eden uslužbenec grobo zavrnil in zagrozil, da jih bo vrgel iz lokala. Krivci so bili predani javnemu tožilstvu.

Poudariti je treba, da se večina uslužbencev v našem trgovskem aparatu zaveda svojih nalog in ima pravičen odnos do nove socialistične trgovine, zaradi česar zaslužijo vso pohvalo.

Izvršeni kontrolni pregled je odkril številne slabosti v delu samega trgovskega aparata. Te slabosti je treba odpravljati z vso doslednostjo. Potrošniki sami naj pri tem sodelujejo z organi državne uprave, ker konkretna nepravilnosti neposredno občutijo. Potrebno je, da odgovorne krivce na licu mesta razkinkajo, odnosno javijo na merodajna mesta.

Z odkrivanjem in energičnim odpravljanjem opisanih slabosti in pomanjkljivosti v delu našega trgovskega aparata se bo funkcioniranje preskrbe delovnih ljudi lahko v veliki meri izboljšalo.

Kontrolna komisija Ljudske republike Slovenije.

PRED SKUPNIM KONGRESOM SKOJ-a IN LMJ

NEKAJ SPOMINOV O DELU IN RAZVOJU SKOJ-a V NJEGOVEM PRVEM OBDOBJU

Nimam namena pisati zgodovine našega SKOJ-a v njegovih začetnih obdobjih, ker tudi če bi še bolj na gosto nizal podatke in naštevajl vse večje akcije tega mladega pokreta, bi moral vendar hkrati obdelati tudi zgodovino naše Partije iz teh časov, od katere se zgodovina njene mladine ne da ločiti. Moje današnje pretenzije pa so mnogo skromnejše. Obuditi nameravam le nekaj osebnih spominov iz prvega desetletja našega SKOJ-a, s katerimi bom poskušal pojasniti mlademu rodu, odkod izvirajo tiste visoke revolucionarne kvalitete, ki so našo Partijo tako odlikovale v njeni borbi in ji končno tudi prinesle zmago. Omeniti nameravam predvsem tiste momente, ki so premikali čas in odločno vplivali na razvoj naše revolucije. Povedati hočem, da koreninijo voditelji naše Partije v tem prvem razdobju in prevzemalejo, čim pridejo v pokret, vse borbene tradicije in revolucionarne izkušnje, ki si jih SKOJ dotlej nabira ter jih potem sami kot Skojevci in mladi partijci izdelajo do popolnosti.

S tem svojim poskusom bi pa obenem rad prebudil zgodovinarja, ki naj bi pričel graditi izbrpno zgodovinsko študijo naše revolucije in ki naj bi zasnoval siterko zbiranje zgodovinskega materiala ter zapisoval spomine ljudi, ki so v tem že močno odmaknjem času delali v

SKOJ-u, oziroma v Partiji, in to ne samo v Ljubljani, marvec po vsej Sloveniji.

Preden pa pričnem z osebnimi spomini, bi rad na kratko omenil, kako je naše partijsko časopisje pred 28 in 29 leti registriralo postanek in začetno delovanje SKOJ-a.

Če vzameš v roke »Rdeči prapore« iz leta 1920, glasilce tedanje »Socialistične delavske stranke Jugoslavije« (komunistov), kakor se je v tem prvem času Partija imenovala, potem boš zasledil v njem nekatere splošne podatke o rojstvu našega SKOJ-a. V eni svojih prvih številkih prinaša »Rdeči prapore« informativni članek pod naslovom: »Organizacija komunistične mladine«. Tam bereš, da se je jugoslovanska komunistična mladina vključila v novo Internacionalno, in sicer v III. komunistično mladinsko internacionalno, ki je bila ustanovljena meseca novembra leta 1919 na ustanovnem kongresu v Berlinu. Cankar pravi, da se Jugoslavija tega kongresa sicer ni mogla udeležiti, pač pa se njena komunistična mladina priznava — enih in istih misli z načeli III. internacionalne«.

Iz nadaljnje vsebine članka zvyemo nekaj tudi o ustanovnem kongresu SKOJ-a, o katerem pravi člankar, da bo v Beogradu in bo na njem zastopana tudi Slovenija po svojem delegatu. Ta kongres bo šele pokazal moč in število »Sa-

veza komunistične omladine Jugoslavije«, vopominja naš informator in nadaljuje svoje pisanje z naslednjimi podatki o SKOJ-u ter pravi: »V Jugoslaviji obstoji od lanske jeseni Savez komunistične omladine Jugoslavije s sedežem v Beogradu. Centralni izvrševalni odbor vodi organizacijske posle SKOJ-a in izdaja glasilo »Crvena zastava«. Pokrajinske uprave in mestna udruženja Komunistične mladine Jugoslavije so v vseh večjih krajih Jugoslavije. Do 10. junija t. l. (moja opomba: 1920. leta) se vrši v Beogradu kongres SKOJ-a. Na tem kongresu bomo definitivno formulirali statut Saveza in pravila »Udruženja«. V programu kongresa so poleg tega aktualni referati, kakor delo v organizaciji, odnosi intelektualne do manualne mladine itd. S tem kongresom si bo jugoslovanska komunistična mladina začrtala program za nadaljnje delo na zgradbi III. komunistične mladinske internacionalne«.

Naj ta kratki časopisni izrezek dopolnim še z drugim in tako pomagam osvettiti časovno obeležje ter nam zopet približati že močno pozabljeno dobo. V 2. številki »Rdečega prapora« z dne 22. maja 1920 berem trditve, da posebni značaj mladinskega gibanja zahteva posebno rubriko v listu, ki bo izhajala, kakor napoveduje pisec, pod naslovom »Mladinski Vestnik«.

Ta »Mladinski vestnik« — pravi — »bo zrcalo gibanja med komunistično mladino Slovenije in odsev sorodnega gibanja v Jugoslaviji in pokreta vesoljnega komunističnega naraščaja.« — S temi besedami SKOJ napove, da se bo uveljavljajl tudi s tiskano besedo v slovenskem komunističnem časopisju. Zakaj tega že dotlej ni bilo, nam

pojasnjuje ta članek in pravi: »Do sedaj se je slovenska komunistična mladina posluževala izključno »Crvene zastave«, glasila Komunistične omladine Jugoslavije — polumesečnika, izhajajočega v Beogradu v srboslovašini in slovensčini. »CZ« pa — pravi — »ne more zadostiti raznim potrebam pokrajinskih razmer. Ona pa je in ostane tudi za naprej organ Saveza komunistične omladine Jugoslavije. »Mladinski vestnik« pa bo glasnik hotenja in stremiljenja pokrajinskih organizacij v Sloveniji.«

Ne glede na to, da so tedaj potrebe narodnostne specifičnosti označevali kot potrebe raznih pokrajinskih razmer, vendar je važno, da so take potrebe že ugotavljali in jih upoštevali. Kljub tej napovedi, da bo komunistični list spremljal delo in borbo svoje mladine v stalni rubriki, pa zaman listamo po naslednjih številkah »Rdečega prapora«, da bi dobili o razvoju mladinskega pokreta nadaljnjih podatkov. Velika doba SKOJ-a je tedaj šele prihajala. Trdni uspehi, ki so rasli iz vsakdanjega drobnega dela, kakor tudi junaka dejanja naših Skojevcev, vse to pri nas pada že v dobo po Obznani, v dobo po razglasitvi zloglasnega »zakona o zaščiti države«.

SKOJ je bil pri nas kmalu prisiljen preiti v ilegalno in je ta svoj korak napravil naglo in dobro. Pri tem je mladi SKOJ vse drugače pariral udarec buržoazije, kakor marsikateri revolucionarni frazerji in demagozi, ki so se v revolucionarni povojni dobi oklicali za voditelje, v resnici pa niso bili nič drugega kakor konjunkturisti in malomeščanski

strahopetci, ki so v prvem trenutku zopet zbežali iz proletarskih vrst, čim so videli, da se bo treba za zmago resno boriti. Vsem, katerim so bili v tem času osebni profitti ali socialdemokratska »varna« pota bližja kakor zvesta borba za zmago revolucije, so se tedaj začela tresti kolena in so pričeli zgubljati korak s Partijo, posebno pa še z njeno mladino, ki je takrat postajala s svojimi akcijami vse bolj revolucionarni motor v Partiji. Vsa naša borba bi se tedaj po krivdi raznih oportunistov močno zatanknila, če ne bi nastopila mladina, ki je pravilno razumela naloge Partije in svoje akcije izvajala v revolucionarnem pogotom in z revolucionarno perspektivo.

Res je, da je bila buržoazija v času, ko je izdala »Zakon o zaščiti države«, že zopet bolj pri sebi. Začela je utrjevati svojo vojaško moč in moč svoje eksekutive, na drugi strani pa je že precej uplahnilo revolucionarno valovanje, ki ga je dvignila Oktobrska revolucija in moralno ogorečene mirolnjubnih mas nad zločinskim kapitalizmom oziroma imperalizmom v času same vojne in pa v prvih povojnih letih. Čeprav pa v delovnem ljudstvu ni bilo več prejšnjega revolucionarnega naleta, vendar se je to ljudstvo krepko držalo v svojih postojankah v Trbovljah, Zagorju, Hrastrniku in na Jesenicah, v Ljubljani in drugod.

Velika naloga SKOJ-a je tedaj bila, da je pomagal Partiji premakniti stvar z mrtve točke in boriti mas tudi v času, ko mora delavstvo odbijati napade buržoazije in ko so se izgledali za neposredno zmago vedno bolj oddaljevali.

(Nadaljevanje jutri)

Kmetijski dan in kmetijska razstava okraja Maribor-okolica

V nedeljo, 4. decembra, je okraj Maribor okolica priredil »Kmetijski dan«. V okviru tega pa so odprli tudi kmetijsko razstavo. Kmetije so si z zanimanjem ogledovali razstavljene kmetijske stroje, ki jih z uspehom uporabljajo naša državna posestva in obdelovalne zadrage. Zadržali so jim delovne in obdelovalne zadrage. Zadržali so jim delovne in obdelovalne zadrage. Zadržali so jim delovne in obdelovalne zadrage.

V ospredju zanimanja kmetov so bili veliki uspehi vinogradniške zadrage Ivan Cankar iz St. Petra pri Mariboru. Velik grafik on je kazal vsestranski razvoj in procvit zadrage in zadrugičnikov. Že prvo leto je zadruga oddala državi dvajset vagonov vina in tako preseglala plan za 15%, leta 1947, za 20%, letos pa je bila organizacija dela in uvedba raznih agrotehničnih ukrepov omogočila preseženje plana za celih 85%.

Nič manjši niso uspehi vinogradniške zadrage Kozjak-Zgornja Kungota. Kljub izčrpanosti vinogradov je kolektiv z nemurnim delom dosegel lepe hektarske donose. V tem letu je zadruga dosegla že 25 hektolitrski hektarski donos in pridelala 11 vagonov prvostopenjskega vina. Po planu je zadruga zrigolala lani 2 ha zemljišča za nove vinograde, okrog 50 a vinograde so zasadili za žično vzgojo z najboljšimi sortami. Ustanovili so novo zadrugo drvesnico z 8000 sadikami, vzgojenimi iz domačih semen. V poljedelstvu je zadruga zasnovala sedemletni kolobar, kar bo dvignilo živinorejo. Najsoodnejši stroji, motorni plugi, vlačilci, ročni traktorji omogočajo najnaprednejše obdelovanje vinogradov in drvesnic. Mnogi kmet se je na razstavi ob pogledu na te stroje zamislil, koliko znoja in truda mora sam vlagati pri obdelovanju s primitivnim orodjem.

Okrajna zveza kmetijskih zadrug je razstavila mnoga darila borcev za večje hektarske donose. Med razstavljajci mariborske direkcije državnih kmetijskih gospodarstev Slovenije zavzema važno mesto državno posestvo na Plaču, ki je kljub velikim težavam preseglalo plan za 50%. Te uspehe je omogočil brigadno desetiniki sistem in pa tekmovalni polet, ki se je razvil med desetimi. Visoko so zvišali hektarske donose posameznih kultur, pri čemer je poleg dobre organizacije dela nepomogel tudi najsoodnejši način obdelovanja zemlje, kakor so to prikazali na razstavi: uporaba raznih strojev in nadobrega ročnega in vlečnega orodja pri raznih poljskih delih.

V posebnem oddelku so bila razstavljena umetna gnojila, ki jih izdeluje tovarna dušika v Rušah. V sadjarskem oddelku so kmetje, člani kmetijskih zadrug razstavili krasne vzorce raznih sortnih jabolk, s katerimi vzorce OZK uspeva v veliki meri pri preje okupacije jabolk, zlasti pa pri okupu jabolk za inozemstvo. Prav tako vzbujajo zanimanje na razstavi vinoliki oddelek, katerega je opremilo okrajno trgovsko podjetje »Vino« s svojimi priznanimi sortnimi vini, pri čemer so priznanje največji delež vinogradniške zadrage.

Nemalo zanimanje kmetov je vzbujal tudi čebelarstvo, ki nazorno prikazuje čebelarstvo nekdanj v Janšetovih kmetih in čebelarstvo danes. V gručah kmetje poslušajo razlaganje naprednega čebelarja Kira Kira. S svojimi najsoodnejšimi »Kira« vami panje je dosegel lep uspeh: dajejo več medu. Kira vse svoje obvezne oddaje in vsike daje kmetijskim zadrugam, med in matične čebele pa čebelarji zadrugi in je na ta način oddal

Slovanski komite Slovenije prireja jutri v četrtek 9. t. m. ob 18. uri v mineraloški dvorani univerze predavanje Marijane Gušič:

O HRVATSKI FOLKLORI

Predavanje bodo spremljale skioptične slike. — Vstop prost.

IVAN CANKAR: Očiščenje in pomlajenje

Pred 30. obletnico smrti Ivana Cankarja prinašamo njegovo predavanje, ki ga je imel v Trstu 20. aprila 1918. Misli v tem predavanju so še vedno aktualne in živo ter pričajo, kako je Cankar globoko in pravilno dojemal vprašanja svojega naroda in svojega časa.

Prijatelji, Tržačani! Preden vam spregovorim o velikih in važnih stvareh, ki so v živih zvezah z življenjem našega slovenskega naroda in z življenjem nas vseh, vam spomim, Tržačani, pozdrave iz Ljubljane! Nekoč je rekel ljubljanski župan doktor Ivan Tavčar lepo in resnično: »Ljubljana je srce Slovenije, Trst pa so njena pljuča.« Brez pljuč srce ne bo utripalo, brez srca ne bodo pljuča dihala! Brez Trsta, brez morja bi bila svobodna, samostojna demokracija Jugoslavija nemogoča, bi bila mrtva že ob rojstvu, pokopana za vekomaj. Kdor pride iz Ljubljane k vam, čuti, da pride domov, da stoji na domačih tleh, da govori s sebi enakimi, ki ga razumejo, ki sočustvujejo z njim in so z njim enih misli. Pozdravljeni!

I. Prijatelj! Kadar preboli človek težko bolezen, kadar se vzdrmi iz silne večkratnosti, iz temne blodnje, (takrat ni več tisti, ki je bil poprej. Oni prejšnji, ki je živel pred boleznijo, mu je čisto drug človek, mu je skoraj

že 1350 kg medu in 500 čebelnih matič za izvoz. Ti uspehi še prav posebej potrjujejo veliko vlogo čebelarstva zadrage.

Okrog desete ure so se razstavni predstori izpraznili, kmetje so odšli v slavnostno dvorano. Predsednik okraja tovariš Zaleznik Leo je otvoril slavje in pozdravil goste: pomočnika ministra za kmetijstvo tov. Mastnaka, vse poverjenike za kmetijstvo iz vseh okrajev Slovenije, sekretarja MK KPS tov. Simonča, predstavnike sindikata ter množico kmetov in delavcev.

Potem je govoril okrajni poverjenik za kmetijstvo tov. Anderlič. Govoril je o izžemanju kmeta v stari kapitalistični družbi, prikazal vlogo in naloge malega in srednjega delovnega kmeta v rekonstrukciji našega kmetijstva in socializaciji vasi, govoril je o rajonizaciji, važni nalogi okrajnega petletnega kmetijskega plana.

Za tem je sledilo priznanje za dosežene uspehe. Pohvaljeni in nagrajeni so bili delovni kolektivi državnih in zadrugičnih posestev ter posredni kmetje. Delavci so jim pripravili kmetijske stroje, pluge, tekstilno blago in drugo. Nasmehani in vedrih lic so prihajali na oder zaslužni borci za rekonstrukcijo kmetijstva, predsedniki vinogradniških zadrug, delavci državnih kmetijskih posestev in borci za večje hektarske donose.

Nagrajen je bil delovni kolektiv državne posestva Plač, vinogradniška zadruga Ivan Cankar. Najboljši zadrugičnik Letnik Ivan ima preko 50 delovnih dni, 4376 litrov vina je dal tisti kos vinograde, ki ga je on obdeloval, proizvodni plan je preseglal za 23%, proizvodne stroške pa znižal za 7%.

Med pohvaljenimi je bila tudi vinogradniška zadruga Kozjak-Zgornja Kungota, Zadrugičnik Kolesnik Anton pa je med prvimi v zadrugi: za 22% je preseglal proizvodni plan.

Okrajni posestvi Fala in Lenart sta se tudi uvrstili s svojimi uspehi med najboljše kolektive. V Fali so preseglali plan v živinoreji za 50%, v drugih panogah pa za 25%, kljub velikim težavam in pomanjkanju delovne sile. Posebej sta bili pohvaljeni delavci posestva Kavčič Marija in Zalto Marija.

Priznanje in nagrado je prejelo tudi še šest borcev za višje hektarske donose. To so mali kmetje: Kirer Franc, Peterne Jože iz Šmartnega ob Pesnici, Rejec Mira iz St. Ilje, Škruba Jakob iz Svečine in Turk Angela iz Bezene pri Rušah.

Priznanje so dobili tudi naši pionirji. Pionirski odreda Reka-Pohorje in odred iz Svečine sta bila pohvaljena in nagrajena za svoje delo. Posadili so 87 vrst evetlic, obdelali 90 a heterozne koruze, pogozdili 700 sadik, cepili 5 breskev, nabrali 14 kg zdravih zelščic in 2 kg sadnega in 8 kg gozdnega semena, pri zatiranju koloradskega hrošča pa so delali 1805 ur.

Potem so kmetje nagradili delavce. Tov. Anderlič je pozval celo vrsto udarnikov in udarnic, ki so jih kmetje nagradili: Domiter Katarina, štirikratna udarnica TVV, Merkar Pavel, novator, racionalizator in udarnik, Mavrin Jože, trikratni udarnik »Konstruktorja«, Zorec Franc, dvakratni udarnik »Gradisc«, Karbon Vlado, štirikratni udarnik »Konstruktorja«, Smeč Franc, štirikratni udarnik TAMA-a, racionalizator in novator, Lozinšek Andrej, dvakratni udarnik »Splošne«, Zagoršek Ana, štirikratna udarnica ZTS, Rakej Franc, trikratni udarnik, in Midec Adam, dvakratni udarnik iz tovarne poljedelskih strojev.

V imenu delavcev je spregovoril tovariš Smeč, potem pa so se oglašili še pomočnik ministra za kmetijstvo tovariš Mastnak, sekretar MK KPS tov. Simončič in član OK KPS tov. Globačnik.

Ob zaključku so sprejeli še resolucijo CK KPJ, nato pa so kmetje skupno z delavci izvedli še kulturni del programa.

Na obisku v napredni vasi Čezsoči na Bovškem

Čezsoča, decembra
Od Bovca se cesta v serpentinah spušča proti Soči. Dolina pred nami se vse bolj zožuje. Zdi se, kakor da so gorski velikani v ozadju — Polovnik in Javoršček — nekoliko sklonjeni in da so pripravljene nekoga ščititi. In res, nena doma se pojavi ob koncu doline sredi majhnih njiv in pašnikov gruča stienjnih hiš Smo v Čezsoči.

Pozimi ni prav prijetno v vasi, Sonce se za dva meseca skrrije; visoki Polovnik mu prepreči pot v vas. »Ko bi mogli luknjo zvrzati skozi hrib,« se radi šalijo vaščani, »pa bi nas sonce tudi pozimi malo pogrelo.«

Zato je poleti toliko lepše, ko ozelenijo pašniki in gozdovi. Vaščani ženejo živino v planine, saj je živinoreja njihova glavna kmetijska panoga. Čeprav živinoreja dobro tepeva, ni dajala domača vas v preteklosti vsem prebivalcem kruha. Mnogi med njimi so šli v tujino. Nekateri so se sedaj po mnogih letih vrnili.

Tisti, ki so ostali doma, so imeli težko vsakodnevno borbo za obstanek. V tej borbi za kruh in v težki borbi proti nasilnemu tujcu so se skozi desetletja klesali novi ljudje. Njihovi potomci danes, ko v svobodni domovini gradijo novo življenje, s ponosom gledajo na borbeno zgodovino svoje vasi.

S starejšim učiteljem Klavoro sediva v majhni sobi novozgrajena hiša. Čeprav je peč dobro naložena, je v sobi hladno. »Tako je v večini naših hiš,« pripoveduje učitelj. — »Poslopja so na novo zgrajena in marsikje so le enojna okna in vrata. Mnogo bo treba še popraviti in preurediti.«

Skozi okno se vidi od sonca obžarjeni grebeni skalnatih pogorij. Vasica je v senci. Zdi se, kakor da je odmaknjena od ostalega sveta.

Kakor bi uganil moje misli, je učitelj nadaljeval: »Res težko si je predstavljati, da bi ta naša vas, ki je tako skrita, imela tako burno zgodovino. Tujci so jo dvakrat porušili. Spominjam se začetka prve svetovne vojne, ko je bila tu fronta in smo morali v štirih urah zapustiti vas. Takrat ni ostala niti ena hiša cela...«

Po končani prvi svetovni vojni so Čezsočo zasedli Italijani. Italijanska podjetja so začela zidati nove hiše; to se pravi slabo zidati, a dobro izkoriščevati prebivalce. Mnogi med njimi so povsem obubožali in si šli iskat kruha v tujino.

»Dobrote« fašizma so tudi Čezsočani kmalu občutili na svoji koži. Fašisti so uknili obe kulturno-prosvetni društvi in slovensko šolo. Toda borba proti njih ni prenehala, ampak se je še bolj zaostila. Enajst fantov iz vasi je dezertiralo, ko so jih hoteli mobilizirati v vojsko. Vas Čezsoča je dala v tem času vrsto predanih komunistov, ki so klicali naše ljudstvo na odpor proti fašizmu. Med njimi sta dva žrtvovala tudi svoji življenji: Ivančiča so fašisti ustrelili v Trstu, Vulčiča pa je policija monarho-fašistične Jugoslavije ubila v Beogradu.

Čezsoča bo obdržal za vedno v spominu vsak partizanski borec, ki se je boril v osvobodilni vojni na Primorskem in ki ga je pot zanesla skozi to vas.

»Ta vojna nas je stala veliko žrtev,« so mi pripovedovali prebivalci, »vendar nas je ojačevala in naučila boriti se in zmagovati.«

Že leta 1942, je odšlo 78 ljudi, to se pravi, ena četrtna prebivalstva v partizane. Ostali pa so pomagali svoji vojski z življenjem, denarjem in z obveščanjem. 13 prebivalcev je dalo svoje življenje za svobodo, med njimi sekretar zapadno-primorskega okrožnega komiteja Komunistične partije Slovenije Ferdo Kravanja — Peter Skalar.

Osvobodilna vojna ni bila zadnja prizkušnja za Čezsočane. Konec vojne jim ni prinesel svobode, ker so vsi zasedli Američani. Tako se je po italijanski in nemški okupaciji začela borba še s tretjim okupatorjem.

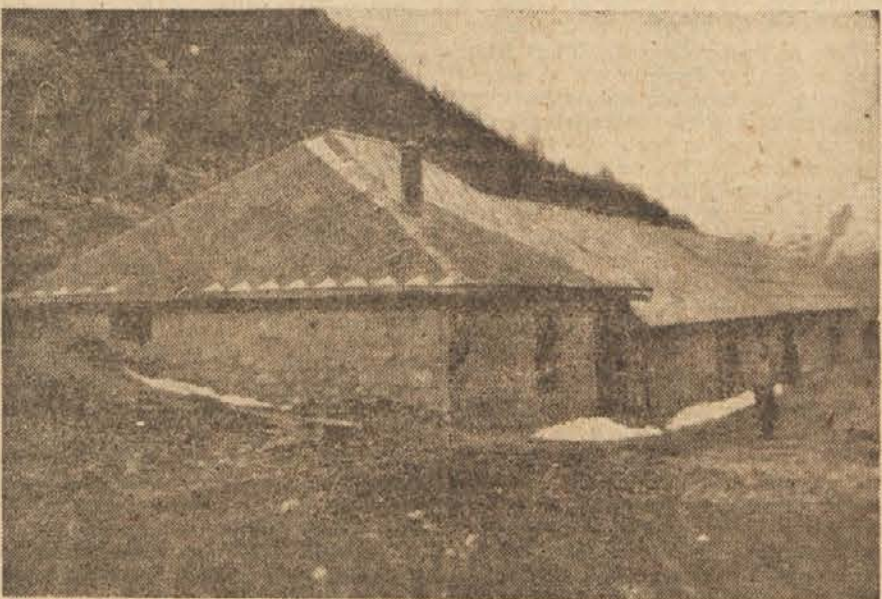
Američani so v naglici postavili nekaj hiš, da bi pridobili ljudstvo za sebe. Toda kmalu so se pokazali v pravi luči. Skupaj z italijansko policijo so razbijali vsake manifestacije in kulturne prireditve ter z grožnjami begali ljudstvo. Tudi v Čezsoči — kakor v drugih slovenskih vaseh na Primorskem — so bile njihove grožnje zaman. Vse pogosteje so ameriški vojaki občutili, da so v tej vasi neljubljivi gostje in več česse in odločnejše so bile manifestacije za priključitev k novi Jugoslaviji.

Septembra meseca 1947 je bila vas Čezsoča priključena k Jugoslaviji. Prišel je tako težko pričakovani trenutek, o katerem so prebivalci sanjali desetletja in za katerega so toliko žrtvovali.

Partijska organizacija in Fronta sta podvojili svoje napore, da bi se čimprej obnovila vas in vzpostavilo normalno življenje.

V kratkem času so sezidali in popravili 12 hiš in gospodarskih poslopij.

V Čezsoči je glavna kmetijska panoga živinoreja. Zato so prebivalci takoj po osvoboditvi začeli graditi planinske hlevne na Predolini. Razen strokovnih zidarjev del so postavili hleve s prostovoljnimi delom. Vreto težav je bilo treba premagati. Vaščani so nosili material iz do-

Planinski hlevi na Predolini, ki so jih Čezsočani zgradili s prostovoljnimi delom

line na hrbtih tri ure daleč v hrib. Poleg hlevov, v katerih je prostora za okrog 100 glav živine, so zgradili nov vodovod ter ogradihi pašnike na nevarnih mestih z novo žično ograjo.

Med vojno je bilo več planinskih in dolinskih pašnikov zapuščenih, tako da jih je zanaslo grmovje in drevje. Ti pašniki so last vse vasi in so jih zdaj prebivalci očistili s prostovoljnimi delom. Očistili so okrog 30 ha pašnikov in posekali pri tem okrog 600 kub. metrov drevja in grmičevja za drva.

S prostovoljnimi delom so napravili tudi dve vzpenjači, dve apnenici, preuredili in popravili so most čez Sočo, več cest in sedem obrambnih nasipov ob Soči za preprečevanje poplav.

Središče gospodarskega življenja v vasi je kmetijska zadruga, ki so jo pred kratkim ustanovili. Ta zadruga je naslednica nabavljajno-prodajne zadrage, ki so jo ustanovili še pod ameriško okupacijo. Takrat smo imeli težko borbo z ZVU, ki je hotela na vsak način ukiniti zadrugo, pripoveduje tajnik zadrage Ciril Bergine.

Kmetijska zadruga šteje sedaj 342 članov, to se pravi, ogromno večino prebivalstva.

Zadruga ima svojo mlekarno in sirarno. Mlekarna je moderno urejena in ima svoje stroje. Po osvoboditvi so prebivalci žrtvovali okrog 5000 prostovoljnih ur, da so jo modernizirali. Med drugim so sezidali tudi kleti za hladitev mlečnih izdelkov.

Poleg mlekarskega odseka ima zadruga tudi odsek za gozdno manipulacijo, ki skrbi za pogozdovanje, pravilno sekane lea in čiščenje gozdov, kreditni odsek za zbiranje denarnih sredstev in za dajanje posojil, živinorejski odsek za pospeševanje živinoreje na vasi in izbiro plemenske živine ter poljedelsko-sadjarški odsek. Zadruga odkupuje krompir ali »čompe«, kakor pravijo domačini. Kupuje še druge pridelke in oskrbuje kmete s potrebnimi široko potrošnje.

»Toda z vsem tem še nismo zadovoljni,« je pomislil tajnik zadrage. »V načrtu imamo še ustanovitev lastne plemenske postaje, drvesnice in zasaditev še nekaterih zapuščenih zemljišč. Predvsem bomo gledali, da se čimbolj dvigne živinoreja, s katero lahko največ koristimo naši vasi in vsemu našemu gospodarstvu.«

Gradnja zadrugičnega doma, s katero so začeli letos spomladi, je bila velik dogodek za vaščane. Čezsočani so bili prvi v bovškem okraju, ki so začeli zidati svoj lastni zadrugični dom. Vsa vas je bila na nogah in 20. julija je bil dom že pod streho. Za gradnjo doma so pripevali Čezsočani nad 12.000 prostovoljnih delovnih ur.

Mnogo materiala za gradnjo zadrugičnega doma so pripravili iz lokalnih virov. Tako 5000 kg apna, 39 m³ rezanega lesa, 40 m³ stavbnega lesa, 300 m³ ka-

menja ter 95 m³ peska in gramoza. Prav tako so sami izdelali 5000 kosov cementne opeke. Za gradnjo zadrugičnega doma so zbrali 75.000 dinarjev.

Za svoje požrtvovalno delo pri gradnji doma je bilo odlikovanih 23 graditeljev, in sicer 5 z zlatimi, 8 s srebrnimi in 10 z bronastimi značkami.

Zadrugični dom, ki ga bodo dokončno opremlili prihodnje pomlad, bo še bolj dvignil gospodarsko in kulturno življenje v vasi. Dom, ki je enonadstropen, bo imel dvorano za prireditve, knjižnico, trgovino, prostore za skladišča in prostore za krajevni ljudski odbor. Večino materiala, ki je potreben za dokončno opremo, so vaščani pripravili že sedaj.

Izredno lepa lega vasi Čezsoča je vaščane pripravila do tega, da so začeli misliti tudi na razvoj turizma. V vasi bodo popravili in opremlili nekaj praznih hiš za letoviščarje. Četrte ure od vasi pa teče potok Slatenik, v katerem doseže voda poleti tudi 28 stopinj nad ničlo. To je zelo redek pojav v planinskih krajih in vaščani imajo namen tu urediti kopalnice. V zvezi s tem je krajevni ljudski odbor Čezsoča že stopil v stik z ministertvom za komunalne zadeve.

Partijska in frontna organizacija v vasi posvečata vso ekbr ideološkemu in kulturno-prosvetnemu dviganju prebivalcev. Čeprav je veliko pomanjkanje kadra, ker je več tovarišev odšlo iz vasi na bolj odgovoren posel na okraj in drugam, in je zlasti mnogo mladine stalno na raznih republiških in vzevnih akcijah, imajo v vasi redne sestanke, na katerih razpravljajo o raznih političnih vprašanjih in imajo razne kulturne prireditve. Seveda se bo ob dokončni dograditvi zadrugičnega doma kulturno in politično življenje na vasi še bolj razmahnilo.

Tako uresničuje partizanska vas Čezsoča ideje, za katere so se borili in žrtvovali svoja življenja junaki Volč, Ivančič, Skalar in drugi, in stopa pod vodstvom svoje partijske in frontne organizacije naglo v socializem. O. L.

II. Kar velja za posameznika med nami, velja za narode, velja za struje in stranke v narodih, velja za celotno vesoljno človeštvo.

Kakor posamezni človek, je stranka živo bitje, ne mrtev kamen. Raste in razvija se z narodom, iz katerega se je bila porodila; življenje naroda je njeno življenje, trpljenje naroda njeno trpljenje, moč naroda — njena moč. Ako se tega ne zaveda, ali noče zavedati, se sama izluči iz naroda, je tučka v domači hiši; in odba ji je pisana!

Pri nas na Slovenskem se je v teh težkih časih izvršil v življenju strank velik in pomemben preobrat. Kakor ni šla vojna mimo nobenega človeka brez sledu, tako ni šla brez sledu mimo živih strank, ki so se z narodom zrasle, da so kri njegove krvi, da sopejo življenje njegovega življenja. Posamezni se — kakor bolnik, ki je po dolgi bolezni okrevale — razgleda po svoji preteklosti, se zamisli pri prihodnosti in ji snuje cilje. Niž drugače ni s strankami: dramijo se iz mrtvila preteklih dni, iščejo si novih poti v prihodnosti.

To je očiščenje in pomlajenje.

ljenja vrednih bitij padajo pred našimi očmi v prezgodnji grob. S silnim korakom hodi smrt po okrvavljeni zemlji in kosti in žanje brez misli in usmiljenja. Zdaj je resnica, kar je govoril pesnik-prerok pred mnogimi leti:

»Grobovi tulijo... šume in tulijo razpokani kot nenasična žrela, zevajoča v polnočni mrak... Kaj hočete od nas? Imeli smo ljudi — v poljani cvet, imeli smo jih — vrhu gore hrast, imeli smo jih — dali smo jih vam — kaj hočete, grobovi, še od nas?«

Ali ne samo v etrelskih jarkih — ne samo tam žanje smrt! Obilo in preobilo žetev je našla tudi v tihih domovih, med štirimi stenami. Tam umirajo tisoči za neizproben boleznijo, ki se imenuje bridkost in skrb in — glad.

Kljub vsemu, kljub temu brezdanjemu morju krvi in morju solz — kljub vsemu ni predrznost, če pravim, da je in ostane resnično, kar sem bil nekoč napisal:

»Nobena solza ni potočena zastoj, nobena kaplja krvi ni prelita zastoj!« In še nadalje:

»Svetlejšje iz noči zasije dan, življenje mlado vre iz starih ran in iz trohobe se rodi vetajenje!«

Kajti kolikor tisočev jih je padlo na bojnih, kolikor tisočev jih je umrlo doma

od vsega hudega: — ostalo jih bo še dovolj, da se zgodi, o čemer sem trdno in verno prepričan: na tem ogromnem pokopališču, na tleh od solz in krvi bogato pognojenih tleh si bodo zgradili sinovi in vnuki svetlejši, lepši dom, ki si ga bodo uredili po svoji iz trpljenja vzkipleni vojski, po svojem, v novih spoznanjih dozorelem razumu!

To moje prepričanje, to moje zvesto zaupanje v veselejšo našo bodočnost ni prazna beseda, ni gola želja! Utemeljeno je v vsem, kar vidim in slišim, da je stopim na cesto. Nespametno so govornice o razuzdanosti, podivjanosti in posurovelosti; nespametno so in krivične. Ker vse, kar se godi žalostnega, je le zatohla noč pred zarjo, ki je blizu! Jaz vidim oči, ki so gledale grozot grozoto in so zdaj zamisljene, temne in udrtje; vidim lica, razjedena in izgledana od bolečin. Ali iz globočine teh razpaljenih oči, ki so gledale smrti v obraz, sije kakor luč iz teme novo spoznanje življenja in smrti; s teh zagorelih, izgledanih lic odseva moška zrelost, pogum in moč. Nedorajši prepevajoči otroci so šli, da se pobratijo e smrtjo; vrnilo se se dorasli, v ognju in peklju preizkušeni možje; niso se vračali prepevaje, temveč zamisljeni vase in v svet in v bodočnost; očiščeni so se vrnili iz jeklene kopeli. In prav tako se je zgodilo z vsakim posameznikom onih drugih, ki so bili ostali v zapuščenih in osirotelih domovih, in ki so gledali in okusili krivico za krivico, trpeli nasilje na telesu in duši. Vsek zase — izvzamem le tiste, ki nimajo ne srca, ne duše, tem-

več le usta in denarnico — vsak zase se je pričel zavedati zmot in zablod preteklosti, se je s skrbjo in strahom, toda hkrati z vero in upanjem zagledal v prihodnost, začel si meriti novo pot — sebi, otrokom in vnucom.

To je očiščenje in pomlajenje.

III. (Dalje prihodnjaja)

BESEDA NASIH BRALCEV:

Malo več smisla za lepoto slovenskega jezika

Brez dvoma so razni zdravstveno propagandni lepaki in letaki, ki jih vidimo zadnja leta nabite po javnih prostorih, mnogo pripomogli k reševanju naših zdravstvenih problemov. Nehote moramo priznati, da imajo naši zdravstveni forumi resnično interes čim več napraviti, da preprečijo širjenje tuberkuloze. Danes pišejo že vsi časopisi o BCG cepivu in na vseh javnih mestih so razobešeni lepaki, ki s sliko in besedo nazorno kažejo, da je tetika ozdravljiva in preprečljiva bolezen. Toda kako zaboji človeka,

ki ima vsaj nekaj emisla za lepoto slovenskega jezika. Če bere lepak z naslednjo vsebino: »Cepite otroke proti tuberkulozi z BCG vakcino, ker jih ona ščiti od težke bolezni in prerane smrti.« Če upoštevamo dejstvo, da je način izražanja raznih človeštvu in ljudstvu koristnih misli, tudi važen, ker bi sicer ne potrebovali nikakih jezikovnih pravil, potem se moramo res čuditi, kako najde lahko v današnjih časih tak lepak pot med široko množico ljudi. — do.

Poročila iz naših krajev

Zasedanje okrajne skupščine na Jesenicah

V nedeljo 5. t. m. je bilo v Radovnici IV. redno zasedanje OLO Jesenice. Po izvolitvi delovnega predsedstva je tov. Torkar podal poročilo o realizaciji sklepov III. zasedanja.

Nato je imel referat tov. Voljč Ignac, predsednik OLO Jesenice, ter se zadržal predvsem na osnovnih vprašanih utrievanja ljudske oblasti, razvijanju socialistične trgovine in borbe za dvig kmetijske proizvodnje in s tem v zvezi nuditi kmetu kmetijsko orodje, umetna gnojila in sploh vso pomoč pri snovanju obdelovalnih zadrug. Področje OLO Jesenice je za ozirom na lezo in terenske prilike razdeljen na dva rajona, ki imata vsak svoj značaj in naloge. V plan-

o referatu tov. Voljča je predsednik planske komisije tov. Kurat Dragó poročal o osnutku kmetijskega petletnega plana okraja. Poudaril je, da bo nujno pristopiti k hitrejšemu tempu razvoja kmetijske proizvodnje in s tem v zvezi nuditi kmetu kmetijsko orodje, umetna gnojila in sploh vso pomoč pri snovanju obdelovalnih zadrug. Področje OLO Jesenice je za ozirom na lezo in terenske prilike razdeljen na dva rajona, ki imata vsak svoj značaj in naloge. V plan-

Zasedanje okrajne skupščine v Dolnji Lendavi

Dne 3. t. m. je bilo zasedanje okrajne skupščine v Dolnji Lendavi. Predsednik OLO tov. Nastran je v svojem referatu prikazal potrebo povezave med organi ljudske oblasti in frontovskimi organizacijami ter orisal naloge in pomen kmetijskega združništva v bodočnosti pri nas.

V diskusiji je delegat iz Kamovec opozoril na napako odkupne komisije v Kamoveh, ki je nekemu kmetu odklonila oddajo 500 kg krompirja, ker je kontrahirala le 200 kg. Kritizirali so tudi organizatorja odkupa krompirja v vasi Lipa, ki je pustil zmrzniti večjo količino krompirja in hranilne repe.

Tovariš Korošec je predlagal kmetijski plan za prihodnja leta petletke, ki so ga delegati z navdušenjem sprejeli.

Skupščina je na podlagi referatov, poročil in diskusije sprejela tudi več za razvoj lendavskega okraja važnih skle-

šarskem rajonu bo glavna panoga živinoreja, ki jo je treba dvigniti količinsko in kakovostno do konca leta 1951 vsaj za 30%. Poleg tega bodo v tem rajonu pridelovali tudi razne povrtine. Tudi sadjarstvu bo treba posvetiti več pažnje, dvigniti številčno stanje sadnega drevja z organiziranjem sadnih drevesnic. Glavna značilnost za ravniški rajon je poljedelstvo z zelo razvito živinorejo. Kmetijska površina se bo z melioracijami najmanj zvišala za 20 ha. Povečala se bo tudi površina sadovnjakov in površina posejane s krmnimi rastlinami za najmanj 200 ha. Skupno število sadnega drevja se bo dvignilo do konca leta 1951 za najmanj 8000 dreves, z različnimi agrotehničnimi ukrepi pa bodo zvišali donos pridelkov na sadno drevo najmanj za trikrat na desetletni povpreček.

Do konca petletke bodo obnovili vsa med okupacijo požarana poslopja in stanovanjske hiše, planšarske kočje, meliorirali bodo najmanj 500 ha pašnikov ter zgradili napejalnišča in moderne pianinske hleve. V raznih tečajih bodo vzgojili večje število srednjega kmetijskega kadra. Kmetijski plan je bil po daljši diskusiji z navdušenjem sprejet.

V nadaljnjem zasedanju so obravnavali še razna organizacijska vprašanja, kakor razrešitev in izpolnitev IO. V IO je bilo izvoljenih 7 novih članov, ki bodo prevzeli razna poverjenstva. Izpolnjene so bile tudi nekatere komisije, s čemer je bilo zasedanje zaključeno.

pov, kot n. pr. da mora biti pri sestavi odkupnih planov najtesneje povezava med OLO, KLO, OF in združnimi odbori. V predstojicah volitvah v združne odbore je treba združne odbore očistiti iz kulaskih elementov, ki so se vanje vrinili. Z ozirom na hiter napredek elektrifikacije vasi naj se ustanovi v Dolnji Lendavi okrajno elektro-instalacijsko podjetje, ki bo skrbelo za pravočasno nabavo in pravilno razdelitev elektrotrohničnih artiklov. Člani OLO so se obvezali, da bodo sodelovali pri zborih volivcev, na katerih naj se kmetom tolmači kmetijski plan in poaenjuje davčna politika.

Po končanem zasedanju so si delegati ogledali prvo kmetijsko razstavo, ki je bila zelo lepo urejena. Razstavljeni so bili predvsem pridelki kmetov-udarnikov, ki so s svojim delom izboljšali kvaliteto in dvignili hektarski donos. S. L.

OBVESTILA

DNEVNE VESTI

Dramatski odsek kulturno-prosvetnega društva »Slovenski dom« v Zagrebu je pripravil za proslavo tridesetletnice Cankarjeve smrti njegovo farso »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Režijo ima v rokah tov. Hinko Nušić. Predstava bo v petek 10. decembra ob 19.30 v Malem gledališču v Zagrebu. 4096

Večer Ivana Cankarja in Ludvika Zamenhofa priredi v soboto 11. dec. ob 20. uri v Vajeniškem domu. Korsnikova ulica Esperantsko društvo, Ljubljana. K prireditvi vavimo esperantiste in njih prijatelje in simpatizerje. Brez vstopnine. Prostovoljni prispevki. 4099

Društvo inženirjev in tehnikov LRS v Ljubljani vabi vse inženirje in tehnike na članski sestanek, ki bo v sredo 8. decembra ob 20. uri v verandi hotela Union. Na dnevnem redu je dobata o drugem kongresu inženirjev in tehnikov v Beogradu, o ekskurziji v Makedoniji in o mehanizaciji gradbenih del. 4103

Društvo skladateljev Slovenije poziva vse svoje člane in vabi člane ostalih umetniških društev ter ustanov, da se udeležijo diskusijskega večera v sredo 8. XII. ob 20. uri v Lajovičevi dvorani Akademije za glasbo. Osnova diskusije bo referat tov. dr. Vodnika o vlogi glasbenika v sodobni družbi.

KONCERTI

V četrtek 9. dec. ob 20. bo v veliki Unionski dvorani v spomin 30. obletnice smrti Ivana Cankarja koncert, na katerem se bo izvajala pod vodstvom dirigenta Rada Simončiča. Bravničarjeva kantata Hapeo Semnej in njegova pravica. Poleg zboru in orkestra Slovenske filharmonije, sodelujejo solisti Pomo Nerallič iz Zazreba, Rudolf Franel, Ljubo Kobal in Samo Smorkelj. Navedbovalce je Joža Tiran. Na koncert opazujamo, predprodaja Knjižarna muzikalij.

Slovenska narodna gledališča

DRAMA
Sreda, 8. ob 14.30: Krefit: »Krajski komedijant«. Zaključena predstava za gimnazij Domžale-Kamnik. Ob 20: Gow-D'Usseneau: Globoko s kovanca. Abama C. Cetrtek, 9. ob 20: Krefit: »Krajski komedijant«. Zaključena predstava za gimnazij. Sobota 11. ob 20: Cankar: »Hlapci«. Slavnostna predstava ob 80 letnici Cankarjeve smrti. Izven. Nedelja, 12. ob 10: Cankar: »Bela krizantema«. Umetniško pripravovano. V okviru proslav 30 letnice Cankarjeve smrti. Izven. Ob 14.30: Gow-D'Usseneau: »Globoko s kovanca«. Zaključena predstava za OSS Kamnik. Ob 20: Cankar: »Hlapci«. Zaključena predstava za delegatke III. kongresa AFZ.

Ministrstvo za trgovino in prekrstvo LRS obvešča

Na živilski nakaznici TD-b je obrok sladkorja 1.250 gramov napačno označen, zato naj vsi maloprodajalci delijo tem potrošnikom pravilen obrok po zvezi uredbi. L. 1. 1.200 gramov za mesec december. Na sadnji obrok 450 gramov prejme torej potrošnik samo 400 gramov sladkorja.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje
5.00 Vedre melodije — 6.10 Napoved časa in poročila — 6.30 jutranja telovadba in objava dnevnega spoveda — 6.30 Operna glasba — 7.00 Napoved časa, radijski kolektor, poročila in objave — 7.10 Jugoslovanska narodna glasba — 11.15 Soliska ura za osnovne šole (Promog pripravovuje o svojem nastanku, ko je bil še preslica in praproč) — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.40 Zabavna glasba, mali oglasi in objave — 13.00 Popolnarni koncert — 14.00 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ — 14.30 Ruske narodne — 14.50 Napoved časa, poročila in objava večernega spoveda — 14.45 Nekaj solistične glasbe. Skladbe ruskih avtorjev. Poje tenorist Vinogradov Georgij — 15.00 Poljska ura za osnovne šole. (Promog pripravovuje o svojem nastanku, ko je bil še preslica in praproč) — 15.00 Pojo slovenski zbori — 18.30 Fizikalno predavanje — 18.40 Veseli zvoki na Vedri niko — 19.00 Radijski dnevnik — 19.10 Vedri ruski napovi — 19.30 Napoved časa — 19.40 Člani in objava jutrišnjega spoveda — 19.40 Zabavna glasba, mali oglasi in objave — 20.00 Jezikovni pogovori — 20.10 Dimitrij Šostakovič: Godalni kvartet op. 49 — 20.25 Dvofaki valčki in plesi — 20.45 Naša naša — 21.00 Pisan spored slovenskih narodnih in umetnih pesmi — 21.30 Igra Bohavni orkester Radia Ljubljana p. v. Bohavni Adamiča — 22.00 Prenoš poročila Zveze postaje Beograd — 22.30 Iz del Ottonina Respighija — 23.30 Zaključek oddaje.

OPERA
Sreda, 8. ob 20: Puccini: »Tosca«. Zaključena predstava za LMS. Petek, 10. ob 20: Slavnostna akademija v počastitev 30. obletnice Cankarjeve smrti.

URADNI LIST LRS
z dne 7. decembra 1948 ima naslednjo vsebino:
276. Odredba o spremembi in dopolnitvi v poklicih pomožnih statističnih manipulantov in statističnih manipulantov ter o uvedbi novih poklicev »višji statistični manipulant« in »višji statistik« v statistični stroki.
277. Odredba o določitvi temeljne plače za nova poklica »višji statistični manipulant« in »višji statistik« v statistični stroki.
278. Odredba o novi razvrstitvi poklicev iz statistične stroke.
279. Odredba o uvedbi novega poklica »arhivski tehnik« in odpravi pripravniške službe za poklice »bibliotekar« v bibliotekarsko-arhivski stroki.
280. Odredba o določitvi temeljne plače za novi poklice »arhivski tehnik« in o spremembi zneskov že določenih temeljnih plač za poklice »nižji bibliotekar«, »bibliotekar«, »višji bibliotekar«, »nižji arhivar«, »arhivar« in »višji arhivar« v bibliotekarsko-arhivski stroki.
281. Odredba o razvrstitvi poklicev iz bibliotekarsko-arhivarske stroke.
282. Odredba o odpravi že ustanovljeno pripravniške službe za poklice »višji komercialista« in o določitvi strokovne usposobnosti, potrebne za poklice »nižji komercialista«, »komercialista« in »višji komercialista«.
283. Pravilnik o pripravniški službi, strokovnih izpitih in tečajih v ekonomsko-komercialni stroki.
284. Pravilnik o pripravniškem stažu, o strokovnih izpitih, o tečajih in gradbeni stroki ter o prehodu uslužbenecv drugih strok v gradbeno stroko.
285. Pravilnik o spremembi in dopolnitvi pravilnika o povških temeljne plače po službenih letih, o položajih in premijskih dodatkih in o honorarjih za uslužbenecv prosvetno-znanstvene stroke.
286. Odločba o normativih za dobavo blaga iz tovarn in trgovskih skladih (baz).

MESTNO GLEDALIŠČE
Mestni dom
Sreda, 8. ob 20: I. Cankar: »Kralj na Betajnovi«. Cetrtek, 9. ob 20: I. Cankar: »Kralj na Betajnovi«. Petek, 10. ob 20: I. Cankar: »Kralj na Betajnovi«. Zaključena predstava za sindikat Notranje uprave. Sobota, 11. ob 20: I. Cankar: »Kralj na Betajnovi«. Nedelja, 12. ob 15: I. Cankar: »Kralj na Betajnovi«. Popolnarnska predstava. — Ob 20: A. T. Linhart: »Veseli dan ali Matiček so ženi«.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU
Sreda, 8. decembra ob 20: Dvofak: »Rusalka«. Red L-2. Cetrtek, 9. decembra ob 20: Cankar: »Za narodov blagor«. Cankarjeva proslava. Izven. Petek, 10. decembra: Zaprt (generalna). Sobota, 11. decembra ob 20: Cankar: »Evgenij Onjegin«. Zaključena predstava za Celjane. Nedelja, 12. decembra ob 15: Golia: »Snežulica«. Premiera. Izven. — Ob 20: Dvofak: »Rusalka«. Izven.

KINO
LJUBLJANA UNION: Slovenski film »Na svoj zemlji, tednik — Zaradi dolžne filma predstava ob 16, 18.15 in 20.30.
MOSKVA: Češki film »Sreča, tednik. SLOGA: Sovjetski film »Glasbena komedija, tednik — Predstave v obeh kinematografih ob 16.15, 18.15 in 20.15.
SOKA: Sovjetski barvni glasbeni film »Pravilnik o sibirski zemlji« (brez tednika). Predstava ob 20.
MARIBOR ESPLANADE: Francoski film »Dokler bom živel, tednik.
GRAJSKI: Ameriški film »Črna komanda, tednik. Predstava ob 16.30, 18.50 in 20.30.
CELJE METROPOL: Sovjetski film »Sin polka, tednik.
DOM: Sovjetski film »Sinja pota, tednik.
KAMNIK: Sovjetski film »Za srečo dštih, ki so na morje, tednik.
KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Stiri sroca, tednik.
PTUJ: Sovjetski film »Knepiška vrata in koncert mladih talentov«, tednik.

EPIDIASKOP
nov ali dobro ohranjen, kupimo, Naslov v oglasnem oddelku »Ljudske pravice« pod šifro »Epidiaskop«.

ZAHVALA
Za sočutje, ki ste ga izkazali nam in našemu zlatemu tatku
ADOLFU JESIHU
šolski upravitelj

ZAHVALA
Za častu njegove bolezni in ob njegovi smrti ter vsem, ki so na kateri koli način podstili njegov spomin, posebno pa primarju dr. Krasniku za njegov trud so zahvaljujemo. Zalujoči.

ZAHVALA
Za sočutje, prijateljsko skrb in ljubezen, ki so jo izkazali nam in našemu nepozabnemu žu. očetu in bratu
JOSIPU KOŠIRJU

ZAHVALA
Za častu njegove bolezni in ob njegovi smrti, ali so na kateri koli način počastili njegov spomin, se vsem iskreno zahvaljujeta
Ljubljana, 7. decembra 1948.
DRUŽINI KOŠIR - KARIS

KARL GRILANG
državni uradnik v pokoju
Od nepozabnega pokojnika se bomo poslovili v sredo ob 3. uri popoldan na mestnem pokopališču.
Celje, Ljubljana, Praproč, Trst, 6. dec. 1948.
Zalujoči:
Amalija, žena; Justin, Danica por. Kunej, Vilko, Člta por. Belič, Olga por. Jane otroci: Silva in Mura, snahi; Franje, ing. Igor in Stanko, zetje; Marjan, Tatjana, Vanda, Peterček, Milenko, Alenčica, Barica vnuki in vnučkinje.

ZAHVALA
upravi in sindikatu rudnika v Zagorju ter vsem posredcem, ki so duxovali vence in ovetje ter spremili mojega moža
ZDRAVKA BOŽIČA

ZAHVALA
na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujem upravi rudnika za izkazano materialno pomoč.
Izlake, 5. decembra 1948.
ZALUJOČA ŽENA, OTROCI in ostalo sorodstvo

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 50-50. — Telefon oglasnega oddelka 56-85. — Štev. ček. računa 6-90601-0.

FIZKULTURA

Ustanovljena je Veslaška zveza Jugoslavije

Na ustanovni skupščini Veslaške zveze Jugoslavije, ki je bila v nedeljo v Beogradu, so sprejeli pravila Veslaške zveze, pravilnik o registraciji Veslaške zveze in pravilnik za veslaške sodnike, disciplinski pravilnik, izmenjave in dopolnitve pravilnika veslaških tekmovalcev in plan dela za leto 1949.

Po planu Veslaške zveze Jugoslavije nameravajo prirediti v bodočem letu veliko število strokovnih tečajev in kroškov za usposabljanje novih kadrov veslaških trenerjev in instruktorjev. 28. marca 1949. bo v vsej državi kros veslašev in otvoritev nove sezone, nato pa bodo prirele regate na vseh večjih veslaških križiščih. Poleg tekmovalstva za veslaško prvenstvo FLRJ in udeležbo naših veslašev na šampionatu Evrope v Amsterdamu bodo septembra in oktobra prihodnjega leta sindikalne, srednjošolske in etapne veslaške regate. Pred tekmovalcem za evropsko prvenstvo bo skupni 15 dnovni trening naših najboljših veslašev.

Ob zaključku plenuma je bil izvoljen Izvršni odbor. Za predsednika Strelske zveze Jugoslavije je bil izvoljen generalni poročnik Ljubo Bukvič, za podpredsednika podpolkovnik Jovan Todorovič in za sekretarja Momir Markovič.

Smučarska sekcija SSD Zeleničarja priredi danes v sredo 8. XII. ob 20. v Sercejevem domu predavanje »Snež, maže in mazaže smučar«. Predava tov. Bervar Stane. Ob koncu je zanimiv film iz smučarskega življenja.

BOKS

Ljubljana : Jesenice 14:4

P oddaljšem odmoru smo imeli v soboto na Jesenicah zopet prijateljski dvoboj v boksu in sicer med Ljubljano in Jesenicami. Ekipo Ljubljane so sestavljali boksaarji Enotnosti in Zeleničarja, ekipo Jesenic pa člani društva J. Gregorčič. Obe ekipi sta bili sestavljeni iz mladih boksaarjev med katerimi smo opazili nekaj prav talentiranih. Ekipa Ljubljane, katero sta pripravljala Križnik in Antolija je pokazala zadovoljivo tehnično znanje, medtem ko se je ekipa Jesenic pod vodstvom Ažmana odlikovala predvsem po veliki volji in borbivosti.

Večer je potekel v pravem športnem in tovariškem duhu in je nudil polnoštevilni publiki prav lepe borbe. Tehnični rezultati so bili naslednji:
Maha kategorija: Nastopila sta Kos za Ljubljano in Gregorčič za Jesenice. Borba je bila izenačena in ena najlepših na tem večeru, v kateri je Kosu z boljšim tehničnim znanjem uspelo premagati žilavega nasprotnika po točkah.
Bantam kategorija: Jezernik (Ljubljana) je bil mnogo boljše od svojega nasprotnika Jablana in ga je v 2. rundi premagal s k. o.

Pero-lahka kategorija: Jordan (Ljubljana) je v drugi rundi premagal Perkovića (Jesenice) s k. o.
Lahka kategorija: Nastopila sta Toplak (Ljubljana) in Stojanovič (Jesenice). Rutinirani Toplak je z večjim tehničnim znanjem zmagal v 2. rundi s k. o.
Welter kategorija: V tej kategoriji so nastopili 4 pari. Kot prvi par sta nastopila Krapin (Ljubljana) in stari znanec publiko Pristov (Jesenice). Borba je bila ena najlepših in na visoki tehnični višini. Zmagal je izkušeni Pristov po točkah.
Kot drugi par sta nastopila Leklič (Ljubljana) in Sušnik (Jesenice). Borba ni bila posebno zanimiva, ker sta se boksaarja preveč posluževala odlepjanja, zlasti Sušnik. Zmagal je tehnično boljše Leklič po točkah.
V tretji borbi te kategorije sta nastopila Simić (Ljubljana) iz Zdravkovič (Jesenice). Zmagal je že v 1. rundi mnogo boljše Simić s k. o.

Kot četrti par pa sta nastopila Bitenc (Ljubljana) in Kardoš (Jesenice). Bitenc je z odlično tehniko premagal svojega borbene nasprotnika po točkah in bo z vestnim vezhanjem dosegel še lepe uspehe.
Srednja kategorija: Kot zadnja borba večera je bila med prvakom Slovenije Drakalerjem (Ljubljana) in Ažmanom (Jesenice). To je bila najlepša borba večera in je Ažmanu le s težavo uspelo premagati borbene nasprotnika po točkah. Drakalerju se je predvsem poznalo nomanjkanje vestnega treniranja in vzdržljivosti.
Povratno srečanje bo v kratkem in Ljubljani, na kar že danes opozarjamo športno občinstvo.

VRÉMENSKO POROČILO
HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE
Stanje dne 7. decembra: Področje visokega zračnega pritiska zavzema Alpe, Karpati, Balkanski polotok in Sredozemsko morje ter se širi v obliki klina v notranjost Rusije. Ostala Evropa je v območju vpliva atlantskih depresij, Mgeli val s temperaturami med -15 in -20, je prodir v notranjost Rusije in se premika proti Črnemu morju, medtem ko prodira v Skandinavijo in v severno Rusijo ledeni arktični tok.
V Jugoslaviji je razen Jadranske obale povsod oblačno s temperaturami okrog 0, nad Jadrano pa toplo (8-10 stop.) in deloma jasno.
Vremenska napoved za sredo 8. decembra: Oblačno z nizkimi oblaki in suho, v višini nad 1200 m pretežno jasno in toplo. Tudi na Primorskem deloma jasno.

MESTNO GRADBENO PODJETJE »MEGRAD«
poziva
vse obrtnike (dobavitelje), da v svrhu letnega obračuna predložijo račune za že izvršena dela najkasneje do 15. decembra.

SAH

XVI. ŠAMPIONAT ZSSR

Po petnajstem kolu vodi velemejster Kotov

V soboto so na turnirju za prvenstvo Sovjetske zveze odigrali prekinjene partije iz prejšnjih kol. Bronstein je premagal Aroņina, Lisicin Lillenthala, Bondarevski in Furman Alatorceva, Keres Panova in Holmov Lisicina. Partija Aroņin-Lisicin se je končala neodločeno.
V soboto so prav tako igrali odložene partije iz XIII. in XIV. kola. V središču zanimanja je bila partija med dosedaj še neporaženima velemejstroma Bronsteinom in Flohrom. Ker se nasprotnika nista hotela spustiti v riskantno kombinacijo se je partija šle v 21. potezi v pravem velemejsterskem stilu končala neodločeno. Partija med Ragozinom in Tolušem je bila prekinjena v naslednji poziciji:
Bel: (Ragozin) Kh2, Te2, Le2, Lf6, a3, f4, g2, h3.
Črn: (Toluh) Kf7, Te8, Ld5, Sd6, a7, g6, h6. Zapisana je 41. poteza belega.
Po odigranih prekinjenih partijah iz štirinajstih kol se je situacija na vrhu tabele prilično razjasnila. Izredni uspeh je dosegel

mladi mojster Furman, ki je skupaj z velemejstrom Kotovom in Bronsteinom na čelu tabele. V kolikor ne bo večjih presenečenj, se bo razvijala borba za prvo mesto med temi tremi igralci.
V XV. kolu je velemejster Kotov zabeležil važno zmago proti Alatorcevu in ponovno prišel v vodstvo. Velemejster Flohr je doživel prvi poraz na turnirju in igral z Ragozinom. Lisicin je premagal Tolusa, partiji Konstantinopolski-Tajmanov in Lillenthal-Holmov pa sta se končali neodločeno. Ostale partije so bile prekinjene.
Stanje po XV kolu: Kotov 10 točk (1), Furman in Bronstein 9 (2), Lisicin 8 (1), Flohr 7 in pol (1), Konstantinopolski in Holmov 7 in pol, Toluh 7 (2), Bondarevski in Hivicki 6 in pol (2), Lillenthal 6 in pol (1), Keres 6 (2), Lwenfisch 6 (1), Anerbach 5 (4), Ragozin in Panov 5 (3), Alatorcev 5 (1), Aroņin 4 in pol (3) in Tajmanov 4 in pol (2).
Številke v oklepajih pomenijo prekinjene in odložene partije.

Zastopniki mlade sovjetske šahovske generacije so na XVI šampionatu ZSSR dosi hli pomembne uspehe. — Z leve proti desni: G. Hivicki (Sverdlovsk), F. Furman (Leningrad), J. Auerbach (Moskva) in M. Tajmanov (Leningrad)